HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

ESITYSLISTA

2 - 2017

KOKOUSKUTSU

Kokousaika	**16.01.2017 klo 16:00**
Kokouspaikka	**Kaupunginhallituksen istuntosali**
Käsitellään	**Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Kaupunginhallitus

Helsingin kaupunki **Esityslista** 2/2017
Kaupunginhallitus

16.01.2017

Asia		Sivu
KAUPUNGINJOHTAJA		
1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano	2
3	Edustajien nimeäminen pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen Helsingissä 16. - 17.2.2017	3
4	Pöydälle 09.01.2017 Helsingin kaupungin linjaus kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämiseksi	5
5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	11
6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	13
7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	14
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI		
1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	15
SIVISTYSTOIMI		
1	Lausunto Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön ehdotuksesta kesäyliopistosäätiön sääntöjen muuttamisesta	16
2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	18
KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI		
1	Maankäyttösopimus Fastighetsaktiebolaget Siriuksen kanssa poikkeamispäätökseen liittyen	20
2	Sopimus ja esisopimus GoK Oy:n ja Spoki Oy:n kanssa Kuninkaantammenkallion alueen asemakaavan muutosehdotuksen johdosta	23
3	Lausunto korkeimmalle hallinto-oikeudelle Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaava-asiassa tehdystä valituksesta	28
4	Pöydälle 09.01.2017 Valtuutettu Jessica Karhun aloite homekoiran käytöstä kosteusvauriois-	58

ten koulujen korjauksissa

5 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen 63

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

1 Eron myöntäminen sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelujen osastopäällikölle 64

2 Muutos rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan kokoonpanossa 67

3 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen 69

1
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Mirka Vainikan ja Lasse Männistön sekä varatarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Veronika Honkasalon.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2
Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3
Edustajien nimeäminen pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen Helsingissä 16. - 17.2.2017

HEL 2016-013997 T 04 03 01

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää nimetä kaupungin edustajiksi Helsingissä järjestettävään pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen 16. - 17.2.2017 seuraavat henkilöt:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Esittelijän perustelut

Pohjoismainen pääkaupunkikokous (Conference of the Nordic Capitals) kokoaa joka toinen vuosi Pohjoismaiden pääkaupunkien luottamushenkilöjohdot keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja kaupunkien näkymistä. Helsinki on isännöintivuorossa vuonna 2017. Kokouksen teema on "Open Cities - The Nordic Way".

Joka toinen vuosi järjestettävään kokoukseen kutsutaan noin kymmenen edustajan delegaatio kaikista pohjoismaisista pääkaupungeista (Helsinki, Kööpenhamina, Oslo, Reykjavik ja Tukholma) sekä viiden edustajan delegaatio itsehallintoalueiden pääkaupungeista (Maarianhamina, Nuuk ja Torshavn). Delegaatioiden jäsenet ovat pääosin luottamushenkilöitä.

Kokouksen yhtenä tavoitteena on kokemusten ja näkemysten vaihto esillä olevista teemoista sekä verkottuminen. Kokouskieleksi on yhteisesti sovittu englanti.

Helsingin pääkaupunkikokouksen teemana on avoimuus. Liitteenä on kokouksen ohjelma.

Kokoukseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi
Iina Oilinki, johtava asiantuntija, puhelin: 310 23116
iina.oilinki(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Päätöksessä mainitut	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

4
Helsingin kaupungin linjaus kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämiseksi

Pöydälle 09.01.2017

HEL 2016-009812 T 00 01 06

Päätösehdotus

Helsingin kaupunginhallitus päättää hyväksyä seuraavat linjaukset kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntaan sijoittumisen osalta:

Kaupunginhallitus päättää jatkaa kiintiöpakolaisten sekä haavoittuvassa asemassa olevien täysi-ikäisten turvapaikan saaneiden henkilöiden vastaanoton osalta Helsingin kaupungin ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa avointa sopimusta ilman etukäteen sovittua määrällistä kuntapaikkakiintiötä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että edellä mainitusta avoimesta sopimuksesta voidaan poiketa erityisissä tapauksissa kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus edellytti päättäessään Helsingin kaupungin kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämisestä ja alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden turvapaikanhakijoiden kuntapaikkakiintiöstä, että kaupunginhallituksen päätettäväksi tuodaan Helsingin linjaus täysi-ikäisten kansainvälistä suojelua saavien kuntapaikkakiintiöstä vuoden loppuun mennessä (khs 19.9.2016, 815 §).

Esitys avoimen sopimuksen jatkamisesta perustuu kuntapaikkakiintiöiden ulkopuolelta Helsinkiin kohdistuvaan muuttopaineeseen sekä alueen haastavaan asuntomarkkinatilanteeseen. Linjaus avoimen sopimuksen jatkamisesta on valmisteltu kaupunginkansliassa yhteistyössä sosiaali- ja terveysviraston sekä kiinteistöviraston asunto-osaston kanssa.

Helsingin kaupungilla ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella (ELY) on toistaiseksi voimassa oleva ja avoin sopimus täysi-ikäisten kansainvälistä suojelua saavien kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimuksen perusteella Helsinki ei sitoudu etupainotteisesti määrälliseen kuntapaikkakiintiöön.

Pääsääntöisesti ELY-keskus ei myöskään pyri sijoittamaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä kuntapaikkajärjestelmän kautta pääkau-

punkiseudun kuntiin alueelle suuntautuvan itsenäisen muuton suuren määrän vuoksi. Täysi-ikäisten henkilöiden kohdalla ELY-keskus kysyy kuntapaikkaa avoimeen sopimukseen perustuen Helsingistä pääsääntöisesti kiintiöhätätapauksille sekä muissa erityisissä tapauksissa kuten esimerkiksi sairaalahoitoa vaativan sairauden, sukupuolivähemmistöön kuulumisen tai henkilön tai hänen perheensä turvallisuuden vuoksi.

ELY-keskusten yleinen kuntiin sijoittamisjärjestely pyrkii hajauttamaan maahan saapuneita henkilöitä tasaisesti eri puolille Suomea. Suomessa kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä vain noin kolmasosa siirtyy kuntaan kiintiöidyllä kuntapaikalla ja pääosa kansainvälistä suojelua saavista suuntaa omaehtoisesti haluamalleen alueelle. Helsingin kaupungin Tietokeskuksen arvion mukaan kaikista omaehtoisista kuntaan muuttaneista ja itsenäisesti muuttaneista oleskeluluvan saaneista turvapaikanhakijoista yli neljännes on muuttanut lopulta Helsinkiin. Tietokeskus arvioi, että vuoden 2016 aikana Helsinki saa yhteensä noin 1 000 uutta kuntalaista kansainvälistä suojelua saavien piiristä. Heistä arviolta 100 tulee kuntapaikkajärjestelmän kautta - luku sisältää alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden kuntapaikkakiintiössä Helsinkiin asettuneet. Helsinkiin suuntautuvan itsenäisen muuton suuren määrän vuoksi avoin sopimus soveltuu paremmin Helsingin tarpeisiin, sillä se mahdollistaa tilanteen kokonaisarvion jatkuvan seurannan. Avoimen sopimuksen malli on käytössä myös Espoossa ja Vantaalla.

Muuttopaineen lisäksi avoin sopimus on perustellumpi ratkaisu Helsingin haastavassa asuntomarkkinatilanteessa. Myöntäessään kuntapaikan kaupunki on velvollinen osoittamaan sopivan asunnon kuntapaikan saaneelle henkilölle, joten myönnettävät kuntapaikat ovat aina kiinteästi sidoksissa kunnan asuntotarjontaan ja kunnassa käytettävissä olevaan asuntokantaan. Helsingin kaupungin omistaman vuokra-asuntokannan jonot ovat pitkät ja yksityiset vuokramarkkinat ovat selvästi muuta maata kalliimmat. Kiinteän ennaltamääritellyn kuntapaikkakiintiön luominen vaatisikin erillisen asuntokiintiön korvamerkitsemistä kansainvälistä suojelua saaville ja tämä olisi haasteellista kuntalaisten tasavertaisen kohtelun näkökulmasta.

Taloudellisesti avoimen sopimuksen jatkamisella ei ole käytännössä eroa verrattuna ennalta kiintiöityihin kuntapaikkoihin. Ilman kuntapaikkakiintiötäkin kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut valtiolta jälkikäteen kaikista Helsinkiin muuttaneista tosiasiallisesti aiheutuneiden kulujen mukaisesti. Lisäksi Helsinki on oikeutettu laskennalliseen korvaukseen jokaisesta alueelle muuttaneesta kansainvälistä suojelua saavasta henkilöstä. Helsinki voi myös hakea lisätukia kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta sekä kotoutumisesta koituvien kustannusten kattamiseen SYLVIA2-hankerahasta suurista kiintiöstä palkitsevaa bonusrahaa lukuun ottamatta.

Helsingin kaupunki seuraa kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden maailmanlaajuista tilannetta aktiivisesti ja reagoi tilanteen muutoksiin tarvittaessa. Avoin sopimus ei estä nopeiden poikkeuspäätösten tekemistä mahdollisten kriisitilanteiden kohdalla kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä.

Taustaa kuntapaikkatilanteesta Helsingissä

Helsingin kaupungin ja ELY-keskuksen voimassa oleva avoin sopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa syyskuussa 2016 (khs 19.9.2016, 815 §). Helsingin kaupunki ja valtio ovat solmineet ensimmäisen avoimella periaatteella sitovan sopimuksen kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta vuonna 1993 (kvsto 16.6.1993, 177 §) ja sitä on jatkettu vuosina 2007 (khs 27.8.2007, 1078 §) ja 2014 (khs 16.6.2014, 698 §) tehdyillä päätöksillä pakolaisten vastaanotosta sekä pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Aikaisemmin kuntapaikkoja on Helsingissä kiintiöity ainoastaan poikkeustapauksissa vastaamaan äkilliseen tarpeeseen, vaikka kaupungilla on samaan aikaan ollut voimassa oleva avoin sopimus ELY-keskuksen kanssa. Vuonna 2014 osoitettiin asuntoja Syyrian pakolaisille Helsingin kaupungin omistamasta vuokra-asuntokannasta (khs 16.6.2014, 698 §) ja vuonna 2016 Helsinki sitoutui 75 henkilön kuntapaikkakiintiöön alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen saapuneille turvapaikanhakijoille (khs 19.9.2016, 815 §).

Suomeen saapui vuoden 2015 aikana 32 500 turvapaikanhakijaa ja vuoden lopussa vastaanottopalveluiden piirissä oli 29 800 henkilöä. Vuonna 2016 kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden määrä on vähentynyt Suomessa merkittävästi. Vuoden 2015 aikana Suomessa yhteensä 1 347 kiintiöpakolaista ja oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa sai ELY-keskuksen osoittaman kuntapaikan. Samana vuonna Helsinkiin siirtyi noin 470 kiintiöpakolaista ja oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa. Heistä suurin osa tuli Helsinkiin itsenäisesti tai vastaanottokeskuksen avustamana, kuntapaikkajärjestelmän kautta tuli 33 henkilöä.

Yhteensä vuonna 2016 on marraskuun loppuun mennessä Suomesta hakenut turvapaikkaa 5 333 henkilöä. Helsingin kaupungin vastaanottokeskuksissa on tällä hetkellä 397 turvapaikanhakijaa ja Helsingissä sijaitsevissa tukiasumisyksikössä ja ryhmäkodeissa yhteensä 50 lasta. Yksityismajoituksessa on Helsingissä 1556 turvapaikanhakijaa marraskuun 2016 lopussa. Vuoden 2016 aikana Helsinki on ELY-keskuksen marraskuun lopun kuntaanosoitusrekisterin mukaan myöntänyt 67 kuntapaikkaa ja arvion mukaan myöntää noin 100 kuntapaikkaa vuoden loppuun mennessä sekä vastaanottaa lisäksi 900 kiintiöpakolaista ja

oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa itsenäisen muuton seurauksena.

Taustaa asuntotilanteesta Helsingissä

Helsingin kaupungin omistamaan vuokra-asuntokantaan on tällä hetkellä noin 15 000 aktiivisen hakemuksen jono ja vain pienelle osalle hakemuksen jättäneistä voidaan tarjota asuntoa, sillä asuntoja välitetään noin 2 500 vuosittain. Tähän asti kuntaan sijoitettujen kansainvälistä suojelua saavien asuntotarve on pääasiallisesti järjestetty alaikäisten perheryhmäkotipaikoilla sekä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston erityisryhmien, kuten lastensuojelun asiakkaiden tai mielenterveyskuntoutujien, käytössä olevien välivuokrattujen tukiasuntojen turvin. Asuntokanta on kaupungin suoraan tai asuntoyhtiöiden kautta omistettua sekä Y-säätiöltä kyseiseen tarkoitukseen välivuokrattua asuntokantaa. Tästä välivuokratusta ja vuokrasubventoidusta asuntokannasta 197 asuntoa on ollut sosiaali-ja terveysviraston maahanmuuttoyksikön käytössä.

Kaupunginjohtajan asettaman välivuokrausmenettelyn kehitystyöryhmän tekemän loppuraportin (johtajisto/kj 22.6.2016, § 42) mukaan maahanmuuttajien asuntotarve pyritään jatkossa järjestämään normaalin asuntokannan kautta ilman tukiasumismenettelyä. Mikäli maahan muuttaneella henkilöillä on tarve tukiasuntoon esimerkiksi sairauden vuoksi, hankkii sosiaali- ja terveysvirasto tukiasunnon aina kyseisen erityistarpeen asiakasryhmän mukaisesti. Periaate tukee kaupungin asuntopolitiikan yleistä periaatetta ehkäistä eriytynyttä asumista ja edistää maahanmuuttajataustaisen väestön tasa-arvoista integroitumista Helsingin asuntomarkkinoille.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti. Korvauksia maksetaan siitä alkaen, kun henkilölle on rekisteröity ensimmäisen kerran kotikunnaksi Helsinki. Korvattavia kustannuksia ovat muun muassa toteutuneisiin kuluihin perustuvat korvaukset pakolaisten ohjauksen, neuvonnan ja muun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset, kunnan maksama toimeentulotuki, tulkkaus- ja käännöspalvelut, ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki asumiskuluineen, alkukartoituksen järjestäminen, paluumuuttoavustus sekä ihmiskaupan uhrin auttamisesta koituvat kulut. Toisin kuin alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden kohdalla, asumisesta koituvia kustannuksia ei korvata kunnalle täysi-ikäisten kansainvälistä suojelua saavien osalta muuten kuin toimeentulotuen osana.

Toteutuneiden kulujen lisäksi Helsinki saa laskennallista korvausta jokaisesta vastaanotetusta henkilöstä. Korvaukset ovat 2 300 € vuodessa yli 7-vuotiaista ja sitä vanhemmista ja 6 845 € vuodessa alle 7-vuotiaista. Korvausaika on neljä vuotta kiintiöpakolaisena tulleista henkilöistä ja kolme vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Lisäksi KEHA-keskus maksaa kunnalle 700 euron korvauksen jokaisesta henkilöstä, jolle kunta on laatinut alkukartoituksen. Laskennallinen korvaus maksetaan Helsingille kaikista alueelle muuttaneista, vaikka kaupunki ei sitoutuisi määrälliseen kiintiöön. Sosiaali- ja terveysvirastolla on varattuna resursseja korvausten selvittämiseen ja tehokkaaseen hakemiseen ELY- ja KEHA-keskuksilta.

Toteutuneiden korvattavien kustannusten sekä laskennallisen korvausten lisäksi Helsinki voi hakea työ- ja elinkeinoministeriöltä Turvapaikka-, kotoutumis- ja maahanmuuttorahaston (AFIM) rahoittamaa SYLVIA2-lisätukea kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta sekä kotoutumisesta koituvien kustannusten kattamiseen. Helsinki voi lisätuen lisäksi hakea SYLVIA2-bonusrahaa vuonna 2016 tehdyn alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden turvapaikanhakijoiden 75 hengen kuntapaikkakiintiön osalta. Kertaluontoisesti maksettava bonus on 20 000 euroa. Suuremman bonuksen saaminen edellyttäisi kuntapaikkakiintiön nostamista 150 paikalla. Tämä vaatisi merkittäviä resursseja kaupungilta muun muassa asumisen järjestämiseksi. Bonuksen lisäksi Helsinki on oikeutettu SYLVIA2-hankerahasta maksettavaan tuhannen euron lisäosaan, jos kaupunki ilmoittaa ELY-keskukselle vähintään viiden kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevan henkilön vastaanottamisesta kiintiöstä riippumatta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Laura Kyntölä, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36666
laura.kyntola(a)hel.fi

Liitteet

1 Asuntotyöryhmän loppuraportti
2 SYLVIA2-hankkeen ohjeistus

Oheismateriaali

1 Vuoden 1993 sopimus
2 Vuoden 2008 sopimus
3 Vuoden 2014 sopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveysvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.01.2017 § 14

HEL 2016-009812 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

09.01.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

19.12.2016 Pöydälle

19.09.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Laura Kyntölä, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36666
laura.kyntola(a)hel.fi

5
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Khn puheenjohtaja

jaostot
- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sivistystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

kaupunginkanslia
- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

henkilöstökassatoimikunta

toimialajohtajat
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

6
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

7
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

vs. kaupunginjohtaja
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

1
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

yleisten töiden lautakunta	10.1.2017
ympäristölautakunta	10.1.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

1
Lausunto Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön ehdotuksesta kesäyliopistosäätiön sääntöjen muuttamisesta

HEL 2016-013869 T 00 01 06

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön sääntömuutoksesta seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön hallitus on pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa ehdotuksesta sääntömuutokseksi.

Säätiön hallituksen ehdotuksen mukaan sääntöjen 6 §:ää muutettaisiin siten, että säätiön hallitukseen kuuluu joka neljäs vuosi heinäkuuhun mennessä valittavat kahdeksan jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Hallituksen jäsenten toimikausi alkaa 1.8. ja päättyy neljän vuoden kuluttua 31.7. Lisäksi esitetään, että sääntöjen mukaan ensimmäinen näiden sääntöjen mukainen säätiön hallitus valitaan 1.8.2017 alkavaksi toimikaudeksi.

Voimassa olevien sääntöjen mukaan hallituksen toimikausi alkaa 1.2. ja päättyy neljän vuoden kuluttua 31.1.

Huhtikuussa 2017 pidettävien kuntavaalien vuoksi on suositeltavaa, että hallituksen toimikausi alkaisi aikaisintaan 1.9. ja päättyisi neljän vuoden kuluttua 31.8. Näin ollen ensimmäinen muutettujen sääntöjen mukainen säätiön hallitus valittaisiin 1.9.2017 alkavaksi toimikaudeksi ja huhtikuussa 2017 pidettävien kuntavaalien tulos voitaisiin ottaa huomioon jäseniä valittaessa.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön sääntöjen 14 §:n mukaan sääntöjen muuttaminen edellyttää jäsenkuntien lausuntoa. Säätiön hallitus on pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa ehdotuksesta sääntömuutokseksi.

Kesäyliopistosäätiön hallituksen toimikausi on laadittu noudattamaan kuntavaalikausia. Säätiön hallitus katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että säätiön hallituksen toimikausi noudattaisi edelleen kuntavaalikautta ja hallituksen jäsenet valittaisiin nykyiseen tapaan vaalien tuloksen mukaisesti. Esittelijä katsoo, että huhtikuussa 2017 pidettävien kuntavaalien ja sen tuloksen huomioon ottamisen vuoksi on suositeltavaa, että säätiön hallituksen toimikausi alkaisi aikaisintaan 1.9. ja ensimmäinen muutettujen sääntöjen mukainen hallitus valittaisiin 1.9.2017 alkavaksi

toimikaudeksi. Konsernijaoston on myös ehdittävä kokoontua ennen 1.9. valitsemaan uudet jäsenet.

Säätiön hallitus on myös pyytänyt nimeämään hallituksen jäsenet toimikaudeksi 1.2.2017-31.1.2021. Sääntömuutos tarkoittaa sitä, että jäsenet voitaisiin valita nyt siihen asti, kun vireillä olevan sääntömuutoksen mukaisesti on valittu hallituksen jäsenet ja heidän toimikautensa alkaa, eli syksyyn 2017. Toimivalta hallituksen jäsenten nimeämisessä on konsernijaoksella.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1	Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sääntömuutos.pdf
2	Liite Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön säännöt
3	Liite sääntömuutosesitys
4	Saate, Helsingin seudun kesäyliopisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Lausunnon pyytäjä	Esitysteksti

2
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
Helsingin kaupungin työterveys -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja
Työterveys Helsinki

- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

1
Maankäyttösopimus Fastighetsaktiebolaget Siriuksen kanssa poikkeamispäätökseen liittyen

HEL 2016-012812 T 10 01 00

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä kiinteistölautakunnan Helsingin kaupungin 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) korttelin nro 48 tontin nro 16 omistajan Fastighetsaktiebolaget Siriuksen kanssa ehdollisesti tekemän liitteen 1 mukaisen sopimuksen ja sitä tarvittaessa vähäisesti tarkistamaan ja muuttamaan.

Esittelijän perustelut

Fastighetsaktiebolaget Siriuksen omistamalla Kaartinkaupungin kaupunginosan tontilla 48/16 sijaitsee 6 533 k-m²:n laajuinen toimistorakennus ja 261 k-m²:n laajuinen varasto, jotka ovat valmistuneet vuonna 1905. Omistaja hakee yhteensä 1 205 k-m²:n laajuisten tilojen muuttamista asuinkäyttöön rakennuksen 2., 3. ja 5. kerroksessa. Hakijan mukaan rakennus on suunniteltu asuinrakennukseksi, mutta asuntoja on muutettu toimistoiksi 1980-luvulla. Voimassa oleva asemakaava nro 9899 on vuodelta 1992. Siinä tontti on merkitty kuulumaan liike- ja toimistorakennusten korttelialueeseen (K).

Hakemusta perustellaan sillä, että osa tiloista palautetaan rakennuksen arvon mukaiseen käyttöön eli asumiseen. Hakijan mukaan myös kaavan mukaiset suojelutavoitteet täyttyvät, kun tilat saneerataan rakennustaiteellista ja historiallista arvoa kunnioittaen.

Poikkeamishakemus on päivätty 5.1.2016. Hanke on selostettu liitteenä 2 olevassa kaupunkisuunnitteluviraston lausunnossa kaupunginhallitukselle.

Tontinomistajan kanssa on neuvoteltu liitteenä 1 oleva sopimus maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun periaatteita ja kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemää menettelytapaa koskevaa päätöstä noudattaen. Tässä tontinomistajan tulee sen mukaan maksaa kaupungille 135 000 euroa osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Menettely ja sopimusperiaatteet vastaavat asemakaavamuutosten yhteydessä noudatettua käytäntöä.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös

Korkeimman hallinto-oikeuden 10.6.2016 tekemän ratkaisun (KHO 2016:89) mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttösopimusmenettely ei koske poikkeamislupia. Kaupunginhallituksen maankäyttösopimuksia koskevassa päätöksessä 9.6.2014 (685 §) poikkeamispäätös taas rinnastetaan kaavamuutokseen arvonnousun kannalta.

Kiinteistöviraston tonttiosastolla valmistellaan erikseen poikkeamislupiin liittyvää menettelyohjetta, jossa otetaan huomioon KHO:n päätös.

Nyt hyväksyttäväksi ehdotettavassa sopimuksessa on varauduttu siihen, että kaupunginhallitus muuttaa maankäyttösopimusmenettelyä koskevaa päätöstään niin, että se olisi voinut vaikuttaa nyt tehdyn sopimuksen sisältöön maanomistajan kannalta merkittävällä tavalla.

Kiinteistölautakunnan ehdollisesti tekemä sopimus on kaupunginhallituksen päätöksen ja noudatetun käytännön mukainen. Siinä on lisäksi varauduttu korkeimman hallinto-oikeuden 10.6.2016 tekemästä ratkaisusta mahdollisesti aiheutuviin takautuviin muutoksiin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimus
2 Kaupunkisuunnitteluviraston kirje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Fastighetsaktiebolaget Sirius c/o Oy Estlander & Co Ab	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus Liite 1

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 01.12.2016 § 485

HEL 2016-012812 T 10 01 00

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään Helsingin kaupungin 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) korttelin nro 48 tontin nro 16 omistajan Fastighetsaktiebolaget Siriuksen kanssa liitteen nro 2 mukainen sopimus sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

(MA103-3)

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi
Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 09 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

2
Sopimus ja esisopimus GoK Oy:n ja Spoki Oy:n kanssa Kuninkaantammenkallion alueen asemakaavan muutosehdotuksen johdosta

HEL 2016-013407 T 10 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 33. kaupunginosan (Kaarela) korttelin 33315 tontin 3 omistajan GoK Oy:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen ja esisopimuksen ja Helsingin kaupungin Etelä-Kaarelan kylän (402) tilan RN:o 4:19 omistajan Spoki Oy:n kanssa liitteen 2 mukaisen sopimuksen ja esisopimuksen sekä niihin mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Tiivistelmä

Uuden asuinalueen länsiosaan on maanomistajien aloitteesta laadittu asemakaavan muutosehdotus, jossa alueelle osoitetaan kahteen kerrostalokortteliin yhteensä 36 500 k-m² uutta asuntokerrosalaa noin 900 asukkaalle, ja aluetta palvelevaa lähivirkistysaluetta. Näin pääosa nykyisestä teollisuustontista ja osa virkistysalueesta muutetaan kerrostalotonteiksi ja kaduksi. Loppuosa alueesta säilyy virkistysalueena.

Kaavamuutoksesta seuraa kaava-alueen yksityisille maanomistajille merkittävää hyötyä, ja maanomistajien kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Maanomistajien kanssa esitetään tehtäväksi kaavamuutoksen johdosta sopimukset, joissa he sitoutuvat suorittamaan kaupungille osallistumisenaan yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta yhteensä noin 3,8 miljoonaa euroa.

Maankäyttökorvaukset maksetaan rahana sekä luovuttamalla kaavamuutoksen toteuttamiseksi tehtävien aluejärjestelyjen yhteydessä kaupungin omistukseen korvausten arvosta maa-alueita, samoin alueita kaavamuutosalueen ulkopuolelta.

Lisäksi maanomistajat luovuttavat kaupungille kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti vastikkeetta yleisiä alueita yhteensä noin 1,1 miljoonan euron arvosta.

Kaava-alue muodostaa osan perustettavasta Kuninkaantammen osayleiskaava -nimisestä hankealueesta.

Esittelijän perustelut

Voimassa oleva asemakaava ja maanomistus

Kaava-alueella on voimassa vuonna 1989 vahvistunut asemakaava nro 9360 sekä vuonna 1992 vahvistunut nimenmuutoskaava nro 10069. Kaava-alueen rakentamaton tontti 33315/3 kuuluu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen (T).Tontin rakennusoikeus on 17 870 k-m². Tilan RN:o 4:19 osa (60 880 m²) on lähivirkistysaluetta (VL).

Kaava-alueen yksityisiä maanomistajia ovat GoK Oy ja Spoki Oy.

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt 9.4.2014 päivätyn ja 12.1.2016 tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12313, joka mahdollistaa kahden kerrostalokorttelin rakentamisen noin 900 uudelle asukkaalle. Uutta asuntokerrosalaa syntyy alueelle 36 500 k-m².

Muutoksessa teollisuustontista 33315/3 sekä tilasta RN:o 4:19 muodostunut lähivirkistysalue muutetaan asuntokortteliksi (AK) ja puistoksi (VP). Alueelle johdetaan myös uusi tonttikatu.

Asemakaavamuutos on liitteenä 3.

Alueiden arvo nousee

Asemakaavan muutoksen seurauksena alueiden arvo nousee merkittävästi, joten maanomistajien kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut. Samalla on neuvoteltu asemakaavan muutokseen liittyvät aluejärjestelyt.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteinä 1 ja 2 olevat sopimukset ja esisopimukset.

Sopimukset ja esisopimukset

Tontin 33315/3 omistajan GoK Oy:n kanssa esitetään tehtäväksii kaavamuutoksen johdosta sopimus, jossa yhtiö sitoutuu suorittamaan kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 2 440 000 euroa. Rahakorvauksen lisäksi yhtiö luovuttaa korvauksetta kaupungille yleisiä alueita yhteensä 12 509 m².

Kaavan toteuttamiseksi kaupunki ostaa yhtiöltä lähivirkistys- ja virkistysaluetta yhteensä 2 982 m² ostohintaan 223 650 euroa, jonka kaupunki maksaa tontinomistajalle siten, että maankäyttösopimuksen rahakorvausta vähennetään ostohinnan määrällä.

Kartta GoK Oy:n alueluovutuksista on liitteenä 4.

Kaavamuutosalueen tilan RN:o 4:19 osan omistajan Spoki Oy:n kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jossa yhtiö sitoutuu suorittamaan kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 1 369 000 euroa sekä luovuttamaan korvauksetta kaupungille yleisiä alueita yhteensä noin 12 038 m². Yhtiö suorittaa rahakorvauksen kaupungille luovuttamalla korvauksen arvosta kaupungin omistukseen virkistysalueita sekä katu- ja pysäköintialueita yhteensä 67 115 m².

Kartta Spoki Oy:n alueluovutuksista on liitteenä 5.

Kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän AM-ohjelman mukaisten hallinta- ja rahoitusmuototavoitteiden saavuttamiseksi on Gok Oy:n ja Spoki Oy:n kanssa on sovittu, että yhtiöt sitoutuvat toteuttamaan tai luovuttamaan toteutettavaksi noin 20% maalleen kaavoitetusta asuinrakennusoikeudesta valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona.

Lisäksi sopimuksiin on sisällytetty yhteistyössä Kuninkaantammen alueprojektin kanssa laaditut kaavamuutoksen toteutusta koskevat lisäehdot ja maankäyttösopimuksia koskevat tavanomaiset ehdot.

Esittelijä katsoo, että neuvotellut maankäyttösopimukset ovat kaupunginhallituksen päätöksen ja noudatetun käytännön mukaisia, ja puoltaa niiden hyväksymistä.

Kaupungin on perusteltua hankkia omistukseensa neuvoteltujen luovutusten mukaiset virkistys-, katu- ja muut yleiset alueet. Yleisten alueiden hankkiminen kaupungille mahdollistaa kaavan mukaisten virkistystoimintojen kehittämisen sekä Kuninkaantammen asuinalueen rakentumisen.

Hankealueen perustaminen

Kuninkaantammen osayleiskaava-alueesta päätettiin kaupunginhallitukselle tehdyn esityksen yhteydessä muodostaa liitteenä 6 olevan karttarajauksen mukainen Kuninkaantammen osayleiskaava -niminen hankealue.

Lautakunnan 30.10.2014 (520 §) päättämän maankäyttösopimusten soveltamisohjeen mukaisesti tällaisella hankealueella kukin maanomistaja voi saada vain yhden perusvähennyksen maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaista maankäyttökorvausta määritettäessä. Tällöin otetaan huomioon saman maanomistajan samalla hankealueella aiemmissa asemakaavoissa ja poikkeamispäätöksissä saamat arvonnousut.

Lopuksi

Maankäyttösopimuksista ja niiden mukaisista korvauksista ja alueluovutuksista saavutetut neuvottelutulokset ovat hyväksyttäviä ja vastaavat noudatettua käytäntöä. Asemakaavan toteuttamiseksi tarpeelliset maanhankinnat ovat perusteltuja. Ehdotus vastaa kiinteistölautakunnan esitystä lukuun ottamatta sitä, että hanke tulee rahoitettavaksi kiinteistölautakunnan käytettävissä olevista määrärahoista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1	Sopimusluonnos GoK Oy
2	Sopimusluonnos Spoki Oy
3	Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12313 kartta
4	Kartta alueluovutuksista/GoK Oy
5	Kartta alueluovutuksista/Spoki Oy
6	Hankealue/Kuninkaantammen osayleiskaava

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
GoK Oy	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus Liite 1 Liite 4 Liite 6
Spoki Oy	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus Liite 2 Liite 5 Liite 6

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 15.12.2016 § 513

HEL 2016-013407 T 10 01 00

Kuninkaantammi, Kuninkaantammenrinne

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin tekemään 33. kaupunginosan (Kaarela) korttelin 33315 tontin 3 omistajan GoK Oy:n kanssa liitteen nro 2 mukainen sopimus ja esisopimus ja kiinteistön 91-402-4-19 omistajan Spoki Oy:n kanssa liitteen nro 3 mukainen sopimus ja esisopimus sekä niihin mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

(MA133-8, MA133-9)

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että vuoden 2017 talousarvion tililtä 8 01 01 (kiinteistöjen ostot ja lunastukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi) osoitettaisiin lautakunnan käyttöön maankäyttökorvauksena kaupungille luovutettavien maa-alueiden hankintaan tarvittava yhteensä 1 369 000 euron kirjanpidollinen määräraha ja virkistysalueen osan ostoon 223 650 euron ostomääräraha.

C

Kiinteistölautakunta päätti perustaa Kuninkaantammen osayleiskaava (kvsto 4.6.2008) -nimisen hankealueen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Kirsi Federley, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 09 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

3
Lausunto korkeimmalle hallinto-oikeudelle Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaava-asiassa tehdystä valituksesta

HEL 2015-013644 T 03 01 01

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pyytää korkeinta hallinto-oikeutta käsittelemään Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavaa koskevan valituksen kiireellisenä. Kaupunki katsoo asemakaavan olevan yhteiskunnallisesti merkittävä kaava.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 (§ 284) hyväksynyt 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) virkistys-, vesi- ja katualueiden, 42. kaupunginosan (Kulosaari) vesialueen, 49. kaupunginosan (Laajasalo) puisto-, lähivirkistys-, vesi- ja katualueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen) vesi- ja satama-alueen, 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-alueen ja vesialueiden asema-kaavan muutoksen 4.11.2014 päivätyn ja 12.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12305 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Brändö Seglare rf, Kulosaarelaiset – Brändöborna ry, Helsingin Työväen Pursiseura ry, Marjaniemi-Seura ry, Helsingin Luonnonsuojeluyhdistys ry, Suomen Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, ********** ja Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa (jatkossa Tringa ry) ovat valittaneet kaupungin-valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on päätöksellään 12.10.2016 nro 16/0862/5 hylännyt valitukset. Tringa ry on 10.11.2016 toimittanut asiassa valituslupahakemuksen ja valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Korkein hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitukselta selitystä valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen. Kysymyksessä on jatkovalitus asiassa, jossa hallinto-oikeus on pysyttänyt valtuuston päätöksen.

Valituslupahakemuksen ja valituksen keskeinen sisältö

Tringa ry on vaatinut Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen 12.10.2016 16/0862/5 sekä Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen 4.11.2015 § 284 kumoamista lainvastaisina.

Valituksen mukaan kaavan toteuttaminen vaikuttaisi ilmeisen haitallisesti ”Helsingin edustan luodot” -nimiseen kansallisesti tärkeään lintualueeseen (FINIBA) kuuluvien Nimismies ja Emäntä -luotojen linnustoarvoihin. Asemakaavan mukainen siltayhteys kulkisi suoraan Nimismies ja Emäntä -luotojen välistä. Kaavapäätös ei täytä MRL:n vaatimuksia luonnonarvojen vaalimisesta. Naurulokki on suojeluperustelaji ja kuuluu Natura-alueen linnustoon, minkä vuoksi toimenpiteet tulee arvioida luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Arvioinnin näkökulma olisi Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura 2000 -alueen suojeluarvot. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän linnustollisesti arvokkaissa kohteissa Emäntä ja Nimismies (186/99) kuuluvat arvoluokkaan I. Lisäksi asemakaavaa koskevan päätöksen pohjana olevat selvitykset ovat puutteellisia.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 93 ja 97 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu. Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan tiedoksisaannista. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisten tietoon silloin, kun se on annettu 12.10.2016. Valitusasiakirjat on toimitettu korkeimmalle hallinto-oikeudelle 10.11.2016. Valitusasiakirjat ovat siten saapuneet KHO:lle lain mukaisessa määräajassa. Valittajalla, joka on hakenut muutosta valtuuston päätökseen hallinto-oikeudelta, on asiassa lain mukaan valitusoikeus.

Selitys valituksen johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valituksen johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraava selitys. Selitys on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston kanssa.

Valituslupahakemuksen ja valituksen hylkääminen

Kaupunginhallitus lausuu valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta samassa yhteydessä. Kaupunginhallitus pyytää ensisijaisesti valituslupahakemuksen hylkäämistä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188.5 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella olevaa asemakaavaa ja jolla ei ole muutettu valituksen kohteena ollutta

päätöstä siltä osalta, johon valitus kohdistuu, saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallintolainkäyttölain 13.2 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia KHO:n ratkaistavaksi, asian saattamiseen ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi tai valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy. Valituslupahakemuksessa ei ole jäljempänä todetuin tavoin esitetty hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua lainsoveltamiseen, oikeuskäytännön yhtenäisyyteen tai päätöksen ilmeiseen virheellisyyteen liittyvää perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle. Mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein toissijaisesti valituksen hylkäämistä perusteettomana ja yhtyy hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin. Hallinto-oikeus on tutkinut kaupunginvaltuuston päätöksen lainmukaisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun. Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden johdosta hallinto-oikeuden päätöstä tulisi muuttaa.

Valituksen tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin kuin se kohdistuu kaupunginvaltuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaava-ratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Vastaus valituslupahakemuksen perusteisiin ja valituksessa esitettyihin väitteisiin

Kaupunginhallitus viittaa vastauksenaan hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin, kaupunginvaltuuston kaavapäätökseen sekä kaupungin hallinto-oikeudelle toimittamaan lausuntoon liitteineen. Kaupunginhallitus toteaa lisäksi seuraavaa.

Luonnonympäristön vaaliminen

Valittajan mukaan hanke vaikuttaisi ilmeisen haitallisesti ”Helsingin edustan luodot” -nimiseen kansallisesti tärkeään lintualueeseen (FINIBA) kuuluvien Nimismies ja Emäntä -luotojen linnustoarvoihin. Kaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) vaatimuksia luonnonarvojen vaalimisesta.

MRL 54 §:n mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Kuten jäljempänä todetaan, asemakaavalla on tavoiteltu yhtä kestävän kehityksen keinona olevaa vaatimusta luonnonvaroja säästävästä ja luonnonarvoja kunnioittavasta suunnittelusta. Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavalla ei tehtyjen selvitysten mukaan hävitetä luonnonympäristöön liittyviä erityisiä arvoja, vaikkakin silta sijoittuu hyvin lähelle Emäntää ja Nimismiestä ja luodoilla pesii läheisen Natura-alueen lajistoon kuuluva naurulokki.

Emäntä ja Nimismies

Asemakaavassa (nro 12305) siltalinjauksen alueelle sijoittuva Nimismies on merkitty virkistysalueeksi (V/s-1) merkinnällä ”lintujen pesinnän kannalta arvokas luoto, jolla ympäristö on säilytettävä”. Emäntä ei ole asemakaavassa siltalinjauksen alueella. (FINIBA-raportin mukaan "tavoitteena tulisi olla, että yleiskaavassa lintualueille ei merkitä haitallisia maankäyttömuotoja, vaan ne tulisi pääsääntöisesti merkitä joko suojelu- tai virkistyskäyttöön, tai ainakin määritellä niille suunniteltu maankäyttö kevyemmäksi”. Suomen tärkeät lintualueet –hanke, FINIBA, 2002, s. 114)

Luodot ovat kooltaan suurin piirtein saman kokoisia, ja niiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 1,86 hehtaaria. Tosin ala vaihtelee vedenkorkeuden vaihtelun myötä huomattavasti ja luodot jäävät ajoittain kokonaan veden peittoon. (Kruunuvuorenselän lintuluotojen kompensaatioselvitys, Kaupunkisuunnitteluvirasto, WSP Finland Oy ja Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, s. 9)

Kruunuvuorensillan 135-metrinen pyloni on suunniteltu sijoitettavaksi Nimismiehen ja Emännän väliselle matalikolle. Sillan kannen suunniteltu vaakasuuntainen etäisyys Nimismiehestä on noin 10 metriä ja Emännästä noin 30 metriä. Luotojen kohdalla sillan kansirakenteet ovat reilun 20 metrin korkeudessa. (Kruunuvuorenselän lintuluotojen kompensaatioselvitys, s. 8)

Emäntä ja Nimismies ovat Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä linnustollisesti arvokkaita kohteita (luokka I) (186/99). Ne ovat kallioisia luotoja, joilla on heinikkoa ja somerikkoa. Niiden avaintekijänä on rauhallisuus. Toisaalta nousuvesi tuhoaa poikueita usein. Luotojen pesimälinnustoa ovat selkälokki, kala-, meri- ja naurulokki, kalatiira ja lapintiira, haahka, tukkasotka, haapana, kyhmyjoutsen ja meriharakka. Pesivistä lajeista uhanalainen lintulaji on erittäin uhanalainen selkälokki. Luonnonsuojelulain (LSL) 46 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen liitteen 4 mukaan vain selkälokki luotojen pesimälinnustosta on juridisesti todettu uhanalaiseksi.

Koko Helsingin saaristolinnustoa ajatellen Nimismiehen ja varsinkin Emännän linnustollinen arvo ei ole erityisen suuri. (Helsingin kaupungin

ympäristökeskus, luontotietojärjestelmä, linnustollisesti arvokkaat kohteet, aineistot 1996-2003, täydennyskartoitus 2010) Lajisto ja parimäärät ovat vaihdelleet eri vuosien välillä, vähimmillään Emännällä on pesinyt vain muutama lintupari. (Em. kompensaatioselvitys, s. 30)
Tämä ilmenee myös valittajan liitetaulukosta 4. Sen mukaan Emännän pesivän linnuston pienet parimäärät ovat entisestään vähentyneet jo 2000-luvun alkupuolelta lähtien.

Nimismiehellä parimäärä on vaihdellut 25 – 170 välillä. Eniten pareja on ollut niinä vuosina, jolloin tiirat tai naurulokki ovat asettuneet luodolle. Parimäärissä arvioituna Kruunuvuorenselän linnustollisesti arvokkaimmat luodot ovat Mustikkamaan ja Kulosaaren välissä luonnonsuojelualueeksi muodostetut naurulokkien pesimäpaikat Norppa ja Kuutti sekä Katajanokan ja Suomenlinnan välillä olevat useat lintujen pesimäsaaret. Kruunusillat -hankkeen ranta- ja vesilintujen pesimäseurannan tulosten ja vuodesta 1995 jatkuneen laajemman seurannan mukaan Norpassa oleva suuri naurulokkikolonia on merkittävä koko Helsingin mittakaavassa. Noin 800 lokin kolonia tuotti noin 500 lentopoikasta kesällä 2016. Nimismiehellä oli 79 naurulokkia ja poikastuotanto oli noin 80. Emännällä ei ollut naurulokkeja lainkaan. Nimismiehen ja Emännän pesimälinnustoa suurempi merkitys niillä on todennäköisesti Kruunuvuorenselän sorsalintujen ja lokkien levähdys- ja ruokailualueena. (Em. kompensaatioselvitys, s. 30)

Helsingin edustan luodot

Suomen tärkeät lintualueet –hankkeen (FINIBA) mukaan ”Helsingin edustan luodot” on yksi Länsi-Uudenmaan maakunnan 31:stä tärkeästä lintualueesta. ”Helsingin edustan luodot” on Helsingin ja Espoon alueelle sijoittuva noin 1209 hehtaarin kokoinen alue. Tutkimusraportissa ei ole erikseen mainittu Emäntää ja Nimismiestä eikä niiden linnustollisia tutkimustietoja. Helsingin edustan luodot -alueelta tavatut kriteerilajit ovat harmaahaikara, naurulokki, selkälokki, harmaalokki, kalatiira. (Suomen tärkeät lintualueet –hanke (FINIBA), 2002, s. 30, 96, 126) Äärimmäisen ja erittäin uhanalaisia lajeja ei Helsingin edustan luodot -alueella ole FINIBA-tutkimuksessa mainittu. FINIBA-tutkimuksen tuloksia ”Helsingin edustan luodot” -alueelta on hieman ongelmallista soveltaa sellaisenaan Emäntään ja Nimismieheen, jotka ovat vain noin tuhannesosa mainitusta alueesta.

Luotojen suojelusta

Emäntä ja Nimismies ovat linnuston kannalta arvokkaita alueita, mutta niihin ei kohdistu suojelua. FINIBA ei ole suojeluohjelma, eikä alueita ole suojeltu LSL 47 §:n nojalla eikä myöskään esitetty Helsingin luonnonsuojeluohjelmissa rauhoitettaviksi alueiksi. Luodoilla pesiviä lintula-

jeja ei ole LSL 47 §:n mukaisesti asetuksella säädetty erityisen suojeltaviksi lajeiksi. Luodoilla pesivistä linnuista selkälokki sisältyy luonnonsuojeluasetuksen liitteeseen 4 uhanalaisena lintulajina. Nimismiehellä ei kuitenkaan ole tavattu yhtään pesivää paria vuoden 2004 jälkeen. Emännällä niitä on tavattu yksi pesivä pari. Luodot eivät ole sellaisia lintudirektiivin liitteen 1 lajien suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittäviä esiintymispaikkoja, joiden hävittäminen tai heikentäminen on LSL 47 §:n nojalla kielletty, eikä luotojen suojelemisesta ole tällä perusteella tehty ELY-keskuksen rajauspäätöstä. Luodot eivät selvitysten perusteella täytä erityisen suojeltavaa aluetta (SPA) koskevia lintudirektiivin kriteereitä.

Hankkeen vaikutukset linnustoon

Lintujen törmäysriskistä Kruunuvuorensiltaan on laadittu julkaisematon erillistarkastelu, jonka mukaan törmäysriski on pieni.

Hankkeen vaikutuksia Kruunuvuoren selän linnustoon on tutkittu YVA:ssa, jota varten laadittiin seurantaselvitys alueen linnustosta. Ympäristötutkimus Yrjölän selvityksessä (Yrjölä, Vickholm, Helsingin Kruunuvuorenselän muuttavan ja levähtävän linnuston seuranta vuonna 2011, Ympäristötutkimus Yrjölä, s.35) todetaan, että kiinteällä liikenneyhteydellä voi olla vaikutuksia linnustoon sekä rakentamisaikana että käyttöaikana. Kruunuvuorenselkä ei ole merkittävä päivällä muuttavien lintujen muuttoreitti, eikä myöskään levähdysalue. Sen sijaan lintujen liikkuminen pesimä- ja ruokailualueiden välillä on tällä alueella merkittävämpää. Alueen linnuston suurin arvo ovat luodoilla pesivät lokit ja kahlaajat. Mustikkamaan ja Kulosaaren välissä sijaitsevalla Norppa -luodolla pesivä naurulokkikolonia on Helsingin toiseksi suurin. Eniten haittaa voi olla siltayhteydestä. Suurin vaikutus voi olla paikalliseen linnustoon. Korkeasaaresta 2,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Viikki–Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualue ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura 2000 -alue (FI0100062). LSL 65 §:n tarkoittamaa Natura-arviointia ei tarvita. Tarvearviointi on sisällytetty vesilain mukaiseen lupahakemukseen.

Kaavaselostuksen mukaan ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan joukkoliikenneyhteydestä ei aiheudu vaikutuksia Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueen vedenlaatuun tai luontotyyppeihin. Nauru-lokkia ei mainita Natura 2000-kohteen kuvauksessa lintudirektiivin liitteen 1 lintuna eikä muuttolintuna eikä se ole ollut perusteena lahden lintuvesien sisällyttämiselle Natura 2000-verkostoon. Kaavan vaikutuksia naurulokkipopulaatioon ei ole ollut tarpeen arvioida LSL 65 §:n tarkoittamalla tavalla.

Käsitellessään asemakaavaehdotusta 11.11.2014 kaupunkisuunnittelulautakunta kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa tutkimaan mahdollisuudet kompensoida lintuyhdyskunnille koituvia haittoja esimerkiksi rakentamalla keinotekoisia luotoja lintujen uusiksi pesimäpaikoiksi. Asiasta on tehty selvitystyö (Kruunuvuorenselän lintuluotojen kompensaatioselvitys, WSP Finland Oy ja Ympäristötutkimus Yrjölä, 10.4.2015), joka osittain myös täydentää aiemmin laadittua tutkimusraporttia. Rakentamisen aikaisista vaikutuksista ympäristölle olennaisimpia on kirjattu asemakaavaselostukseen (s.30).

Emäntään ja Nimismieheen ei kohdistu asemakaavan seurauksena suoria toimenpiteitä. Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä on tiedostettu, että Nimismies ja Emäntä -luodoilla on linnustoarvoja, mutta todettu, että ne eivät ole suojeltuja. Vaikutusten arvioinnin perusteella luotojen pesimäolosuhteet saattavat heikentyä asemakaavan toteuttamisen seurauksena ja erityisesti rakentamisen aikainen melu ja tärinä voivat estää lintujen pesinnän. Sillan valmistumisen jälkeen osa lajeista saattaa palata luodoille pesimään. (Em. kompensaatioselvitys, s. 30)

Kompensaatioselvityksessä on todettu, että vaikka lintujen kannalta paras vaihtoehto olisi nykytilanne ilman siltaa, ei luotojen jääminen kokonaankaan pois pesimäkäytöstä olisi saaristolintukantojen kannalta kohtalokasta. Ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan silta on toteutettavissa ilman merkittäviä haittoja linnustolle ottaen huomioon sekä sillan rakentamisaika että sen käyttö. Ympäristökeskus ja Uudenmaan ELY-keskus eivät ole asemakaavasta antamissaan lausunnoissa ottaneet kantaa luotojen linnustoarvoihin.

Valituksessa viitattu KHO:n ratkaisu (KHO:2009:77, 27.8.2009) koskee aluetta, jolla ei ole ollut voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa eikä tapauksessa ollut selvitetty riittävällä tavalla silloin voimassa olleen MRL 9 §:n mukaisesti maankäytön vaikutuksia selvitysten perusteella arvokkaisiin lintuarvoihin. Nyt kysymyksessä olevassa asemakaavassa vaikutukset on selvitetty.

Luonnonympäristöön ja suojelukohteisiin aiheutuvat rakentamisen aikaiset vaikutukset

Hallinto-oikeus toteaa asiaa koskevassa päätöksessään:

”Emäntä ja Nimismies -luodoilla on kiistatta linnustollista arvoa. Vaikka asemakaavan tarkoittama rakentaminen ei välittömästi kohdistu mainittuihin luotoihin, asemakaavan mahdollistama Kruunuvuorensillan toteuttaminen voi selvityksissä esitettyjen arvioiden perusteella heikentää näiden lähellä suunniteltua siltaa sijaitsevien luotojen linnustollisia arvoja sekä sillan rakentamisen että sen käytön aikana. Selvitysten perusteella luodoilla ei kuitenkaan ole sellaisia linnustollisia arvoja, että kau-

punginvaltuuston päätös olisi asemakaavan toteuttamisen näitä arvoja mahdollisesti heikentävien vaikutusten johdosta maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin luonnonympäristön arvojen vaalimista koskevan asemakaavan sisältövaatimusten vastainen, kun otetaan huomioon asema-kaavan tavoite Laajasalon ja kantakaupungin välisen joukkoliikenneyhteyden järjestämisestä.”

Linnustolle voi aiheutua häiriötä ruoppaustöistä, täytöistä sekä paalutuksen ja ponttiseinien rakentamisesta, mikäli räjäytyksiä tai muuta äkillistä melua tuottavia töitä tehdään linnuston pesimäkauden alkuvaiheessa huhti–toukokuussa. Pesimäkauden loppupuolella poikasten jo kuoriuduttua melun haittavaikutukset jäävät vähäisemmiksi. Rakentamisen aikaiset haittavaikutukset liittyvät melun muusta taustamelusta poikkeavaan voimakkuuteen ja äkillisyyteen. Räjäytys- tai paalutusmelun vaikutuksesta lähialue muuttuu huonolaatuisemmaksi ja lintujen voidaan arvioida välttelevän työmaa-aluetta useiden satojen metrien etäisyydellä.

Rakentamisen aikaista melun leviämistä on tarkasteltu mallintamalla selvityksessä Kruunusiltojen rakentamisen aikaisesta ympäristömelusta (WSP Finland Oy, 2015b). Yhtenä tarkastelukohteena on ollut Palosaaressa sijaitseva eläinsairaala ja eläinten karanteenisuoja, joiden kohdalla keskimelutaso on enimmillään 72dB ja hetkelliset melutasot 80dB. Häiriöitä on selvityksessä luonnehdittu seuraavasti: Korkeasaaren pohjoisosissa sijaitseviin eläinsuojiin ja eläinten oleskeluaitauksiin tulee kohdistumaan ajoittain suhteellisen voimakkaita hetkellisiä melutasoja, jotka saattavat vaikuttaa eläinten käyttäytymiseen ja hyvinvointiin. Tarvittaessa erityisen herkät eläimet tulee sijoittaa kauemmaksi melulähteistä melua aiheuttavien toimintojen ajaksi.

Kruunuvuorensillan länsiosan rakentamisen aikana Nimismiehellä ja Emännällä keskimelutaso sijoittuu 60–65dB meluvyöhykkeelle ja hetkellinen melutaso voi olla lähes 75dB. Sillan itäosan rakentamisen aikana keskimelutaso sijoittuu kuten länsiosassa, mutta hetkellinen melutaso voi ylittää 75dB.

Hopeasalmessa olevilla lokkiluodoilla keskimelutaso sijoittuu vyöhykkeelle 50–-55dB ja hetkellinen melutaso vyöhykkeelle 55–60dB, eli melu on jo vaimentunut niin paljon, ettei linnuille aiheudu minkäänlaista häiriötä.

Rakennustöiden ajoittamisessa huomioidaan lokkien pesintäkausi.

Pesimälinnuston seurantaohjelma

Kaupungin toimesta on laadittu pesimälinnuston seurantaohjelman, joka sisältää ennakkotarkkailun, usean työnaikaisen pesimäkauden tark-

kailun sekä tarkkailun liikennöinnin alettua. Tarkkailu tehdään parhaita käytäntöjä noudattaen.

Nimismiehen ja Emännän pesimälinnusto kartoitetaan ennen rakentamista, rakentamisen aikana ja rakentamisen jälkeen Helsingin yliopiston eläinmuseon saaristolintujen laskennoista antamia ohjeita noudattaen (http://www.luomus.fi/fi/saaristolintulaskentaohjeet). Kartoitukset suoritetaan kahdesti kunakin kartoitusvuotena pesimiskauden eri vaiheissa. Kartoitukset kohdistetaan luotojen vesi- ja rantalintuihin. Lisäksi samanaikaisesti kartoitetaan samoilla menetelmillä lähiseudulta vastaavanlainen lintuluoto kontrollialueeksi, johon varsinaisen tutkimusalueen luotojen tuloksia verrataan.

Vuoden 2016 ennakkoseuranta on laadittu ja raportoitu kaupungin rakennusvirastolle. Eräitä tuloksia on esitetty edellä kohdassa Emäntä ja Nimismies.

Töiden vaiheistus ja kesto

Aikataulutuksessa on huomioitu tietyt rajoittavat tekijät (meritaimenen vaellusaika, Korkeasaaren sesonkiaika, lokkien pesintäaika), jotka huomioidaan vesitaloushankkeen aikataulutuksessa vaikka oletusvuosi muuttuisi. Rakentamisen haitallisia vaikutuksia vähennetään jatkossakin rakentamistapojen huolellisella suunnittelulla ja eri vaiheiden aikatauluttamisella ja yhteensovittamisella.

Hankkeen tavoiteaikataulun mukaan rakentaminen käynnistetään aikaisintaan vuonna 2019 ja raitiotien liikennöinti voisi alkaa vuoden 2026 aikana. Paalutustyöt pylonin ja lähimpien pilareiden kohdalla keskeytetään lokkien pesintäajaksi ja meritaimenen päävaellusjakson ajaksi. Siltapilarien rakentaminen alkaa lokkien pesintäkauden jälkeen, ja niiden rakentaminen on tauolla meritaimenen päävaelluksen aikana. Myöskään pylonin alaosaa ei rakenneta meritaimenen päävaelluksen aikana. Pylonin yläosa valetaan kiipeävällä muotilla aikavälillä 2020 - 2025.

Käytön aikaiset vaikutukset

Käytön aikaiset vaikutukset maaekosysteemissä kohdistuvat arvion mukaan lähinnä linnustoon.

Norpan ja Kuutin lintujensuojelualueeseen ei kohdistu luotoja muuttavia vaikutuksia. Luodoilla pesii pääasiassa lokkeja, jotka ovat erinomaisia lentäjiä. Siltarakenteisiin voi törmätä yksittäisiä lintuja. Erityisesti nuoret yksilöt ovat alttiita törmäyksille. Liikennemelun vaikutukset ulottuvat lintujensuojelualueille, mutta jo olemassa oleva taustamelu huomioiden muutos aikaisempaan ei ole merkittävä. Lisääntyvä liikennemelu saat-

taa vaikuttaa suojelualueiden pesimälinnustoon jonkin verran parimääriä alentavasti.

Kruunuvuorensilta voi vaikuttaa haitallisesti Emännän ja Nimismiehen pesimälinnustoon, koska luodot sijaitsevat aivan sillan tuntumassa. Liikenteen melu voi häiritä linnustoa, ja melu ja liikenne voivat heikentää luotojen soveltuvuutta lokkiyhdyskuntien pesimäpaikoiksi. Lintuja voi myös törmätä siltarakenteisiin, mutta törmäykset ovat kuitenkin varsin vähäinen riski, koska rakenteet ovat mittasuhteiltaan niin massiivisia, että lintujen on helppo havaita ne. Lokkilinnut liikkuvat aktiivisimmin silta-rakenteen poikki, joten niihin kohdistuvat vaikutukset ovat todennäköisesti suurimmat. Muutoin siltarakenteen poikki tapahtuu verraten vähän lintujen liikkumista.

Valituksenalainen asemakaava ei hävitä luonnonympäristöä eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja. Asemakaavaa laadittaessa kaupunki on pyrkinyt optimaaliseen ratkaisuun erilaisten vaatimusten suhteen. Kuten hallinto-oikeus on todennut, vaikka sillan toteuttaminen voi heikentää luotojen linnustollisia arvoja sekä sillan rakentamisen että sen käytön aikana, luodoilla ei ole kuitenkaan sellaisia linnustollisia arvoja, että kaavapäätös olisi lain sisältövaatimusten vastainen, kun otetaan huomioon kaavan tavoite Laajasalon ja kantakaupungin välisen joukkoliikenneyhteyden järjestämisestä.

Kaupunki katsoo, etteivät hankkeen vaikutukset Emännän ja Nimismiehen linnustoon ole ilmeisen haitallisia. Asemakaava täyttää MRL 54 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset luonnonarvojen vaalimisesta.

Asemakaavamuutosta koskevat selvitykset

Valittajan mukaan asemakaavaa koskevan päätöksen pohjana olevat selvitykset ovat puutteellisia.

MRL 9 §:n 1 momentin (L6.3.2015/204) mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Lain perustelujen (HE 334/2014, s.14) mukaan tavoitteena on selkiyttää vaikutusten selvitysvelvollisuuden kohdistumista kaavan merkittäviin vaikutuksiin ja vaikutusten kautta esiin nouseviin tutkimus- ja selvitystarpeisiin. ”Riittävät selvitykset” käsitteenä on aiheuttanut tulkintaongelmia ja monissa tilanteissa johtanut tekemään varmuuden vuoksi liian yksityiskohtaisia selvityksiä kaavalajiin ja kaavan tarkoitukseen nähden. Merkittävien vaikutusten arvioinnissa otettaisiin nykyistä paremmin huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Ehdotetun muutoksen tarkoituksena ei ole muuttaa alueidenkäytön ja eri toimintojen sijoittamisen ym-

päristö- ja muiden vaikutusten arviointivelvollisuutta sinänsä, sillä kaavojen sisältövaatimukset säilyvät ennallaan. Tarkoituksena on kohdentaa selvitykset tavoitellun kaavaratkaisun kannalta olennaisiin asioihin sekä välttää päällekkäisten selvitysten tekemistä. Tarkentuvan suunnittelun periaatteen mukaisesti on ehdotuksen tavoitteena korostaa, että vaikutusten selvittämisessä on riittävää keskittyä kulloinkin kyseessä olevassa kaavassa ratkaistavien asioiden merkittäviin vaikutuksiin.

Kaavoitukseen on sen yhteen sovittavan luonteen vuoksi aina kuulunut eri tekijöiden keskinäinen punninta. Sen tekemiseksi on ollut arvioitava eri tekijöiden vaikutuksia. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen erilaisia, usein ristiriitaisia alueiden käyttötarpeita. Eri tekijöiden punninta edellyttää, että kaikki vaikuttavat tekijät on yhdenmukaisesti selvitetty. Riittävällä vaikutusten selvittämisellä rajataan tarkasteltavat toteuttamisvaihtoehdot ja vaikutukset. (Jääskeläinen, Syrjänen, Maankäyttö- ja rakennuslaki, 2014, s.170-171)

Säännös on varmistamassa, että kaavoittajan tietoon tulevat laatimisen kannalta perustavanlaatuiset seikat. (Ekroos, Majamaa, Maankäyttö- ja rakennuslaki, 2015, s. 51)

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on laadittu seuraavat selvitykset:

-Laajasalon joukkoliikenneyhteydestä on laadittu vuodesta 1999 alkaen useita suunnitelma- ja järjestelmätarkasteluja.

-Kruunusiltojen liikennesuunnitelma, välillä Nihti – Kruunuvuorenranta eli tämän kaavan alueella, 4.11.2015 § 283

-Luontoselvitykset, kooste Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä

-Ympäristötutkimus Yrjölän selvityksessä (Yrjölä, Vickholm) Helsingin Kruunuvuorenselän muuttavan ja levähtävän linnuston seuranta vuonna 2011, Ympäristötutkimus Yrjölä

-Kruunuvuorenselän lintuluotojen kompensaatioselvitys, WSP Finland Oy ja Ympäristötutkimus Yrjölä, 10.4.2015

-Kruunusiltojen suunnittelukilpailussa 1.10.2012 – 18.6.2013 tehtävänä oli suunnitella siltayhteys Kalasataman Nihdistä Korkeasaaren kautta Kruunuvuorenrantaan. Kilpailussa on mukana kymmenen kansainvälisen tii-min 11 kilpailuehdotusta, joista voittajaksi valikoitui ”Gemma Regalis”, joka sisältää Finkensillan, Korkeasaaren pohjoisosan ratkaisut ja Kruunuvuorensillan (vinoköysisilta).

-Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksen mukaisesti hankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointi YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma Laajasalon raideliikenteen vaihtoehdoista laadittiin vuonna 2010. Yhteysviranomaisena ELY-keskus antoi lausuntonsa arviointiohjelmasta 3.12.2010. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella selvitettäviin vaihtoehtoihin lisättiin Köysirata ja ajoneuvoliikenteen sisältävä siltavaihtoehto. Ympäristövaikutusten arviointiselostus Laajasalon raideliikenteen vaihtoehdoista valmis-tui toukokuussa 2014, ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 3.9.2014, jolloin YVA-menettely päättyi.

-Vesiliikenneselvitys Kruunusillat –hankkeen vaikutusalueelta. (Kruunusillat - eri vaihtoehtojen vaikutusten lieventäminen - hankesuunnitelma korvaavista veneilyn tiloista ja venesatamapaikoista, WSP Finland Oy, 28.9.2015)

Kaupunki on selvittänyt hankkeen taloudellisuutta, eri liikennevaihtoehto-ja, merelliseen luonnonmaisemaan liittyviä kulttuuri- ja maisemallisia arvoja, vaikutuksia harrastus- ja virkistystoimintaan alueella sekä ympäristövaikutuksia.

Asemakaavaa koskevan muun selvitysmateriaalin osalta viitataan asemakaavan liitteisiin sekä asemakaavan selostuksessa s. 4-6 lueteltuun maaperää, ympäristöä, maisemaa ja kaupunkikuvaa sekä liikennettä koskevaan muuhun materiaaliin.

Asemakaavan valmistelun yhteydessä on tehty kiinteää yhteistyötä rakennusviraston ja Korkeasaaren eläintarhan kanssa. Yhteistyötä on tehty myös Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän, Helsingin seudun ympäristöpalvelujen, Helsingin Satama Oy:n, HKL:n, kaupunginkanslian, ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon, pelastuslaitoksen ja liikuntaviraston kanssa.

Kaava perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Vaikutuksia selvitettäessä on otettu huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella päätös tulisi kumota. Päätös ei ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä, viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuusto 4.11.2015 (§ 284) hyväksynyt Kruunuvuorensiltoja ja Kruunuvuorenrannan joukkoliikennettä koskevan asemakaavan. Kaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valitukset 12.10.2016. Tringa ry. on valittanut asiassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle, joka pyytää selitystä valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 12.10.2016_kvsto 4.11.2015, § 283
2 Korkein hallinto-oikeus, selityspyyntö 18.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikeuspalveluille lausunnon toimittamista varten korkeimmalle hallinto-oikeudelle	Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.03.2016 § 236

HEL 2015-013644 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki katsoo Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan olevan yhteiskunnallisesti merkittävä kaava ja kohteliaimmin pyytää hallinto-oikeutta käsittelemään sitä koskevat valitukset ja valituksen täydennyksen kiireellisinä.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 (§ 283) hyväksynyt asemakaavaehdotukseen nro 12305 liittyvän liikennesuunnitelman nro 6436-32 välillä Kruunuvuorenranta – Nihti tulevan jatkosuunnittelun pohjaksi.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 (§ 284) hyväksynyt 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) virkistys-, vesi- ja katualueiden, 42. kaupunginosan (Kulosaari) vesialueen, 49. kaupunginosan (Laajasalo) puisto-, lähivirkistys-, vesi- ja katualueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen) vesi- ja satama-alueen, 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-alueen ja vesialueiden asemakaavan muutoksen 4.11.2014 päivätyn ja 12.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12305 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Helsingin kaupunginhallitus päätti 15.2.2016 § 153 antaa Helsingin hallinto-oikeudelle lausunnon yllä mainittuihin päätöksiin kohdistuneiden valitusten johdosta. Kaupunginhallituksen lausunto liitteineen on toimitettu Helsingin hallinto-oikeudelle 22.2.2016.

Brändö Seglare r.f., Kulosaarelaiset – Brändöboarna r.y., Helsingin Työväen Pursiseura r.y. ja Marjaniemi-Seura r.y. ovat 5.2.2016 täydentäneet valitustaan Kruunusiltojen liikennesuunnitelman hyväksymisestä ja Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan hyväksymisestä ja asemakaavan muuttamisesta Helsingin hallinto-oikeudelle.

Täydennyksessä esitetyt lisäperustelut

Valituksen täydennyksessä on esitetty, että Kruunusiltojen arvioidut käyttäjämäärät ovat epärealistiset suhteessa Kruunuvuorenrannan ja lähialueiden asukasmääriin.

Hankkeen taloudellisia vaikutuksia ei ole selvitetty, vaikka MRL 9 §:n 2 momentti edellyttää muiden vaikutusten selvittämistä, mikä sisältää myös taloudelliset vaikutukset. Vaikutusten arviointia ja selvitysten riittävyyden arviointia ei ole mahdollista tehdä, kun hankesuunnitelmaa ei ole laadittu. Eri liikenneyhteysvaihtoehtojen ja –reittien ja -kustannusten kartoitus ja vertailu on puutteellista. Kustannusten nousun ja liikennemäärien vaihtelun vaikutusselvitys hankkeen kannattavuuteen puuttuu. Riskianalyysi taloudellisista ja yhteiskunnallisista kustannuksista puuttuu.

Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkastelu 2008:ssa (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2008:10) esitetty kannattavuuslaskelma on harhaanjohtava, sillä hyötykustannuslaskelmat olisi tullut laatia puhtaasti Kruunusiltojen osalta. Lisäksi raportista puuttuu lauttavaihtoehdon hyötykustannuslaskelma.

Aineettomat arvot kuten vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, luonnonympäristöön, meluun jne. ja niiden merkitys on sivuutettu päätöksenteossa kokonaan.

Liityntä Raide-Jokeriin on sivuutettu päätöksenteossa.

Hyvän hallinnon vaatimukset eivät ole toteutuneet hankkeen osalta.

Hankkeen todellisia tavoitteita ei ole tuotu esiin (Kruunusillat jatkuu Vartiosaareen ja edelleen Ramsinniemeen).

Lausunto täydennyksen johdosta

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Kaupunginhallitus toteaa valituksen täydennyksen johdosta seuraavaa:

Valituksen täydennyksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein, kaupunginvaltuuston päätöksistä 4.11.2015 § 283 ja § 284 ilmenevin perustein sekä muiden valmisteluasiakirjoista ilmenevien seikkojen perusteella valituksen täydennyksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätökset eivät ole syntyneet maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätökset ovat muiltakin osin lain mukaiset. Lisäksi kaupunginhallitus viittaa kaavaselostukseen, jossa on MRL 55 §:n 3 momentin mukaan esitetty asemakaavan perusteet.

Kaupunginhallitus pyytää täydennyksen tutkimatta jättämistä siltä osin kuin se kohdistuu valtuuston päätöksen 4.11.2015 § 284 ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Lisäksi kaupunginhallitus pyytää täydennyksen tutkimatta jättämistä lausunnossaan (15.2.2016 § 153) esitetyin perustein siltä osin kuin ne kohdistuvat valtuuston päätökseen 4.11.2015 § 283 Kruunusiltojen liikennesuunnitelmasta.

Perusteet

Kruunusiltojen arvioidut käyttäjämäärät

Valittajien mielestä arvioidut käyttäjämäärät ovat epärealistiset sekä raitiotieyhteyden että kevyen liikenteen väylän osalta.

Maankäytön ja liikkumisen asiantuntijan Strafica Oy:n kaupungille laatiman liikenteen pitkän aikavälin kehittämismahdollisuuksien tarkastelun perusteella kaupunginhallitus toteaa, että tarkasteluskenaarion aikajänne on vuodessa 2050. Liikenne-ennusteessa Helsingissä on noin 792 000 asukasta ja 518 000 työpaikkaa. Liikenne-ennusteen taustalla oleva asukasmäärä on pääkaupunkiseudun osalta 1 452 000 (kasvu vuodesta 2012 noin 40 %) ja Helsingin seudun 14 kunnan osalta noin 2 097 000 asukasta (kasvu vuodesta 2012 noin 37 %). Laajasalon asukasmäärä vuonna 2050 ennustetilanteessa on noin 31 200 asukasta (kasvu vuodesta 2012 noin 14 800). Lisäksi Vartiosaareen on sijoitettu ennusteessa noin 4 000 asukasta. (Liikenteen pitkän aikajänteen kehittämismahdollisuuksia, Laajasalo-Herttoniemi -alueen tarkastelu, Osa B, Strafica Oy, 2013, s. 5) Kruunuvuorenrannan alueella on noin 11 000 asukasta ja noin 1 000 työpaikkaa vuonna 2035. (Laajasalon raideliikenteen vaihtoehdot, Ympäristövaikutusten arviointiselostus, YVA 2014, s. 9 ja 42) Tarkastelussa liikkumisen ja liikenteen ennusteet on tuotettu Helsingin työssäkäyntialueen (Uusimaa + Riihimäen seutu) kattavalla HSL:n liikennemallilla. (Strafica Oy, 2013, s. 5)

Reitin varrelle Kalasatamaan rakennetaan useita uusia asuinalueita (Kalasataman keskukseen, Sörnäistenniemeen, Verkkosaaren pohjois- ja eteläosiin, Sompasaareen, Nihtiin, Hanasaaren hiilivaraston alueelle ja Kyläsaareen) yhteensä noin 20 000 asukkaalle. Lisäksi näille alueille tulee kaupallisia ja julkisia palveluita. Rakentaminen kestää 2030–luvun puolelle. (YVA 2014, s. 41)

Kruunusillat tarjoaa lyhyemmän ja nopeamman yhteyden kantakaupungin ja koko Laajasalon välillä. Kruunuvuoren raitiotieyhteys puolittaa joukko- ja kevyen liikenteen matka-ajan Kruunuvuorenrannan ja Helsingin keskustan välillä. Joukko- ja kevytliikenne tarjoaa henkilöautoa nopeammat yhteydet Laajasalosta kantakaupunkiin. Nykyinen yhteys Kulosaaren kautta Helsingin keskustaan on kaksi kertaa pidempi. (YVA 2014, s. 44)

Kaupunginhallituksen lausunnossa hallinto-oikeudelle (15.2.2016 § 153) on todettu, että yleiskaavan laatimisen yhteydessä laaditun Liikennemalliennusteen (Strafica Oy, 2013, s. 14) perusteella siltaa käyttää vuoden 2050 syksyn aamuhuipputuntina noin 300 jalankulkijaa tai pyöräilijää, joista noin 90 % kulkee kantakaupungin suuntaan. Arkisin siltayhteyttä käyttää ennusteen mukaan noin 3 000 jalankulkijaa tai pyöräilijää. Kesäaikaan käyttäjämäärä on selvästi suurempi ja talviaikaan pienempi kuin ennusteessa, joka kuvaa lokakuun keskimääräistä arkipäivää.

Kaupunginhallitus pitää käyttäjämääriä arvioituihin asukaslukuihin ja työ-paikkamääriin suhteutettuna realistisina.

Hankkeen taloudelliset vaikutukset

Valittajien mukaan hankkeen taloudellisia vaikutuksia ei ole selvitetty, vaikka MRL 9 §:n 2 momentti edellyttää muiden vaikutusten selvittämistä, mikä sisältää myös taloudelliset vaikutukset. Vaikutusten arviointia ja selvitysten riittävyyden arviointia ei ole mahdollista tehdä, kun hankesuunnitelmaa ei ole laadittu. Eri liikenneyhteysvaihtoehtojen ja –reittien ja -kustannusten kartoitus ja vertailu on puutteellista. Kustannusten nousun ja liikennemäärien vaihtelun vaikutusselvitys hankkeen kannattavuuteen puuttuu. Riskianalyysi taloudellisista ja yhteiskunnallisista kustannuksista puuttuu.

Kaupunginhallitus viittaa valitusten johdosta antamansa lausunnon (15.2.2016 § 153) kohdassa ”Asemakaavamuutosta koskevat selvitykset”, erityisesti alaotsikoiden ”Hankkeen taloudellisuutta koskevat selvitykset” ja ”Eri liikennevaihtoehtojen selvittäminen” alla lausuttuun ja toistaa tässä yhteydessä vain sen, että kaavaselostuksen mukaan ”koko Kruunusillat-hankkeen toteuttamisesta laaditaan Kruunusillat-hankesuunnitelman yhteydessä erillinen kustannuslaskenta, joka tullaan esittelemään kaupunginvaltuustolle hankepäätösehdotuksen yhteydessä.” Asemakaava luo osaltaan edellytykset hankkeen toteuttamiselle, mutta valtuuston päätöksillä Kruunusiltojen liikennesuunnitelmasta ja Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavasta ei ole vielä päätetty siltojen rakentamisesta.

MRL:n 54 §:n säännöksessä asemakaavan sisältövaatimuksiin ei sisälly yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia. Pykälän mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. hyvälle elinympäristölle ja liikenteen järjestämiselle. MRL 5 § on tavoitesäännös, jonka perusteella muutoksenhaussa ei arvioida kaavan sisällön lainmukaisuutta. Asemakaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja MRL 9 §:n säännöksen vaikutusten selvittämisestä hankkeen taloudellisuutta koskien.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että asemakaava toteuttaa Helsingin kaupungin strategiaa, jonka mukaan kaupungin toiminnallista eheyttä vahvistetaan sekä rakentamalla uusia kaupunginosia että tiivistämällä nykyistä kaupunkirakennetta joukkoliikenneyhteyksien varteen. Kruunuvuorenrannan haluttavuus asuinalueena kasvaa huomattavasti, kun alueelle voidaan taata toimiva ja nopea joukkoliikenneyhteys sekä mahdollisimman suora pyöräily- ja jalankulkuyhteys kantakaupunkiin. Korkeasaaren eläintarhan saavutettavuus paranee huomattavasti, mikä antaa edellytyksiä kasvattaa kävijämääriä merkittävästi. Asemakaavalla on merkittävä vaikutus yhdyskuntarakenteeseen. (Asemakaavan selostus, s. 23)

Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkastelu 2008:n kannattavuuslaskelma

Valittajien mukaan Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkasteluraportin (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja, 2008:10, s. 27-31) peruslaskelmissa Sompasaaren ja Korkeasaaren siltayhteyden hyödyt ja kustannukset on vähennetty Laajasalon raideyhteyden kannattavuuslaskelmista. Herkkyystarkasteluna on laadittu laskelma, jossa em. siltayhteyksien hyödyt ja kustannukset on sisällytetty Laajasalon raideyhteyden kannattavuuslaskelmiin. Valittajat pitävät tällaista laskentamallia harhaanjohtavana. Kyse on erillisistä siltayhteyksistä, joten valittajat katsovat, että hyötykustannuslaskelmat olisi tullut laatia puhtaasti Kruunusillat hankkeen hyötyjen ja kustannus perusteella sisällyttämättä tai vähentämättä niistä toisen erillisen siltahankkeen vaikutuksia.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2008 järjestelmävertailussa on tehty useita herkkyystarkasteluja eri laskenta- ja toteutusvaihtoehdoilla. Menettely on tavanomainen ja vakiintunut liikennehankkeiden vaikutustarkasteluissa, joissa on useita vaihtoehtoisia toteuttamistapoja. Sen aikaisiin suunnitelmiin perustuvat Yhtali-laskelmat antoivat päätöksentekijöille riittävästi tietoa eri vaihtoehtojen kannattavuudesta.

Lisäksi valittajat katsovat, että em. raportissa ei ole myöskään laskettu hyötykustannussuhdetta esimerkiksi lauttavaihtoehdon osalta lainkaan. Raportissa on lisäksi todettu, että ”hanke voi olla yhteiskuntataloudellisesti kannattava, vaikka hyötykustannussuhde olisikin alle yhden, mikäli rahamääräisen tarkastelun ulkopuolelle jää merkittäviä myönteisiä vaikutuksia”. Tällaisia myönteisiä vaikutuksia ovat mm. vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan, luonnonympäristöön, meluun jne. Nämä aineettomat arvot ja niiden merkitys on kuitenkin sivuutettu päätöksenteossa kokonaan.”

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2008 järjestelmävertailussa ei ollut mukana lauttavaihtoehtoa, jonka suunnitelma valmistui vasta vuonna 2011. Lauttavaihtoehdon vaikutuksia tarkasteltiin hankkeen YVA-vaiheessa. Yhteiskuntataloudellisessa laskelmasta (Yhtali) saatujen hyötyjen lisäksi joukkoliikennehankkeella voidaan arvioida olevan mm. myönteisiä kaupunkitaloudellisia vaikutuksia. Niitä on selvitetty myös Kruunusiltojen osalta.
Näitä kysymyksiä on käsitelty laajasti kaavaselostuksessa ja YVAssa.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, luonnonympäristöön, meluun ym. aineettomat arvot

Valittajien mukaan aineettomat arvot kuten vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan luonnonympäristöön, meluun jne. ja niiden merkitys on sivuutettu päätöksenteossa kokonaan.

Kaupunginhallitus viittaa hallinto-oikeudelle antamansa lausunnon (15.2.2016 § 153) kohdassa ”Havainnekuvat ja merelliseen luonnonmaisemaan liittyvien kulttuuri- ja maisemallisten arvojen selvittäminen” lausuttuun.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan selostuksessa on meluvaikutuksista todettu: ”Sillan tulevan liikenteen melua on arvioitu YVA-prosessin aikana. Tarkasteluajankohta on vuosi 2035 ja ajankohdan mukaiset ennustetut liikennemäärät. Mallinnuksessa otettiin huomioon kaikki ympäristön tunnistetut melulähteet. Melutilannetta on verrattu vuoden 2035 tilanteessa vaihtoehtoon, jossa Kruunuvuorenselän ylittävää raitioliikenteen siltaa ei lainkaan toteutettaisi, nk. 0-vaihtoehto. Raitioliikenteen lähtömelutasot ovat pienehköjä. Asemakaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä raitioliikenteestä aiheutuvat melutasot kasvavat hieman Kalasataman eteläosissa ja Korkeasaaressa. Korkeasaaren kohdalla ohjearvot ylittävä vyöhyke ei ulotu saaren ulkoilualueille. 45 dB ylittävä vyöhyke laajenee hieman. Myös Mustikkamaan eteläosissa melutasot kasvavat hieman, mutta pysyvät alle 50 dB tasolla. Kruunuvuorensillan kohdalla meluvaikutukset ympäristöön ovat vähäisemmät, sillä silta on korkea ja sen rakenteet suojaavat raitioliikenteen melulta. Kruunuvuoren alueella melutasot kasvavat 0-vaihtoehtoon verrattuna selvimmin aivan sillan rantautumiskohdassa, jossa liikennemäärät ilman siltaa olisivat vähäiset. Korkeasaaren ja Palosaaren alueen jatkosuunnittelussa ja radan toteutussuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota riittävään raitioliikenteen melun ja runkoäänten torjuntaan myös eläintarhan mahdollisten erityistarpeiden kannalta. Melun torjunnan suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös radan lähimmät asuinrakennukset.” (Asemakaavan selostus, s. 21-22)

Liityntä Raide-Jokeriin

Valittajien mukaan liityntä Raide-Jokeriin on sivuutettu päätöksenteossa.

Vireillä olevan Helsingin uuden yleiskaavan valmistelun yhteydessä on selvitetty Raide-Jokerin jatkamista Roihupellosta Herttoniemeen ja edelleen Laajasaloon. Yleiskaavaehdotuksen kartassa ratavaraus on merkitty raitiotie- tai joukkoliikenteen runkoyhteytenä. Laajasalontiellä ratalinjaus liittyisi Kruunuvuorenranta-Yliskylä raitiorataan. Tarkempi intressivertailu tehdään hanketta koskevan päätöksenteon yhteydessä.

Kaupunginhallitus viittaa lausunnossaan (15.2.2016 § 153), kohdassa ”Hankkeen taloudellisuutta koskevat selvitykset” lausuttuun.

Hyvän hallinnon vaatimukset

Valittajien mukaan hyvän hallinnon vaatimukset eivät ole toteutuneet hankkeen osalta.

Kuntalain 90 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat hallinnon oikeusperiaatteet (yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate, luottamuksensuojaperiaate), joista on säädetty hallintolain (HL) 6 §:ssä sekä lisäksi palveluveriaate ja palvelun asian-mukaisuus (HL 7 §), neuvonta (HL 8 §), hyvän kielenkäytön vaatimus (HL 9 §) ja viranomaisten yhteistyö (HL 10 §).

Kaupunginhallitus katsoo, että hyvän hallinnon vaatimusten osalta kyseessä on uusi valitusperuste siltä osin kuin valituksen täydennyksessä on vedottu muihin kuin suhteellisuusperiaatteeseen, johon valittajat ovat vedonneet jo valituksessaan ja johon kaupunginhallitus on lausunnossaan (15.2.2016 § 153) vastannut.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen täydennyksen tutkimatta jättämistä siltä osin kuin täydennyksessä on esitetty uusia valituksen perusteita.

Hankkeen vaikutusten punninta suhteessa tuleviin kaupunkisuunnitteluratkaisuihin

Valittajien mielestä hankkeen ilmeisenä tavoitteena on ollut luoda julkisen ja kevyen liikenteen siltayhteys, joka sisältää Kruunusillat ja jatkuu tämän jälkeen Vartiosaaren kautta Vuosaaren Ramsinniemeen. Valittajat viittaavat näiltä osin mm. uuteen yleiskaavaan, jossa linjaus on nostettu esille. Tämä olisi pitänyt tuoda avoimesti esille osana päätöksenteon valmistelua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kruunusillat-hankkeen tavoitteena on järjestää kasvavalle Laajasalolle sujuva, kilpailukykyinen ja viihtyisä joukkoliikenneyhteys (Asemakaavan selostus, s. 8) sekä kytkeä alue joukkoliikenteen runkoyhteydellä seudun joukkoliikennejärjestelmään.

Vireillä olevan uuden yleiskaavan laadinnassa Laajasalon joukkoliikenneyhteys on otettu huomioon yhtenä osana joukkoliikenteen suunnittelua. Yleiskaavan joukkoliikennejärjestelmän perustana on laajeneva raideliikenneverkko nopeine runkoyhteyksineen. Laajasalon joukkoliikenneyhteys on osa yleiskaavakartalla esitettyä raideliikenteen runkoverkkoa. Yleiskaavan valmistelussa on lisäksi varauduttu yhteyden jatkamiseen Vartiosaaren ja Santahaminan suuntaan.

Yleiskaavan valmistelun aikana on järjestetty laajaa vuorovaikutusta osallisten kanssa. Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto on ollut esillä 7.1.–27.2.2015 ja siitä on järjestetty useita keskustelutilaisuuksia.

Luonnoksesta on lisäksi pyydetty hallintokuntien ja viranomaisten lausunnot.

Kaavaluonnos ja yleiskaavan valmistelun keskeiset periaatteet on lisäksi esitelty kaupunginvaltuustolle 5.5.2015, jolloin valtuusto on käynyt lähetekeskustelun yleiskaavan jatkovalmistelun pohjaksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkisuunnittelulautakunta on 10.11.2015 esittänyt kaupunginhallitukselle 6.10.2015 päivätyn yleiskaavaehdotuksen hyväksymistä ja sen asettamista nähtäville 60 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti. Yleiskaavaehdotuksessa esitetty Laajasalon joukkoliikenneyhteys on edelleen esitetty osana joukkoliikenteen runkoverkkoa. Esitetty linjaus on yleiskaavaluonnokseen nähden tarkentunut Nihdistä keskustaan johtavalta osuudelta.

Lausuntojen ja muistutusten pohjalta tarkistettu yleiskaavaehdotus on tarkoitus saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2016.

Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteisiin, jotka kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt 26.11.2013, on kirjattu tavoite liittää Vartiosaari osaksi Kruunusiltojen kautta kulkevaa raitiotieverkostoa. Tämä on tuotu esille Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyttä koskevan asemakaavan selostuksessa (s. 11) sekä asemakaavaa koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen (4.11.2015 § 284) perusteluissa.

Kaupunginhallitus katsoo, että Kruunusillat –hankkeen suhde tuleviin kaupunkisuunnitteluratkaisuihin on tuotu riittävästi esille osana päätöksenteon valmistelua.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden toteuttaminen ei edellytä Vartiosaaren rakentamista. Kaupunginvaltuusto tulee päättämään Vartiosaaren osayleiskaavan sisällöstä erikseen.

Valituksen täydennyksessä ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 9 §:n, 54 §:n ja 57 §:n tai muitakaan säännöksiä.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksen täydennyksessä ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n asettamat sisältövaatimukset ja perustuu MRL 9 §:n edellyttämiin kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaa-

vapäätös ei siten ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä, viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

15.02.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Oikeuspalvelut 7.3.2016

HEL 2015-013644 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeuden Dnrot 07666/15/4108 ja 07667/15/4103

Lausunto

Helsingin kaupunki katsoo Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan olevan yhteiskunnallisesti merkittävä kaava ja kohteliaimmin pyytää hallinto-oikeutta käsittelemään sitä koskevat valitukset ja valituksen täydennyksen kiireellisinä.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 (§ 283) hyväksynyt asemakaavaehdotukseen nro 12305 liittyvän liikennesuunnitelman nro 6436-32 välillä Kruunuvuorenranta – Nihti tulevan jatkosuunnittelun pohjaksi.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 (§ 284) hyväksynyt 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) virkistys-, vesi- ja katualueiden, 42. kaupunginosan (Kulosaari) vesialueen, 49. kaupunginosan (Laajasalo) puisto-, lähivirkistys-, vesi- ja katualueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen) vesi- ja satama-alueen, 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-alueen ja vesialueiden asemakaavan muutoksen 4.11.2014 päivätyn ja 12.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12305 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Helsingin kaupunginhallitus päätti 15.2.2016 § 153 antaa Helsingin hallinto-oikeudelle lausunnon yllä mainittuihin päätöksiin kohdistuneiden valitusten johdosta. Kaupunginhallituksen lausunto liitteineen on toimitettu Helsingin hallinto-oikeudelle 22.2.2016.

Brändö Seglare r.f., Kulosaarelaiset – Brändöboarna r.y., Helsingin Työväen Pursiseura r.y. ja Marjaniemi-Seura r.y. ovat 5.2.2016 täydentäneet valitustaan Kruunusiltojen liikennesuunnitelman hyväksymisestä ja Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan hyväksymisestä ja asemakaavan muuttamisesta Helsingin hallinto-oikeudelle.

Täydennyksessä esitetyt lisäperustelut

Valituksen täydennyksessä on esitetty, että Kruunusiltojen arvioidut käyttäjämäärät ovat epärealistiset suhteessa Kruunuvuorenrannan ja lähialueiden asukasmääriin.

Hankkeen taloudellisia vaikutuksia ei ole selvitetty, vaikka MRL 9 §:n 2 momentti edellyttää muiden vaikutusten selvittämistä, mikä sisältää myös taloudelliset vaikutukset. Vaikutusten arviointia ja selvitysten riittävyyden arviointia ei ole mahdollista tehdä, kun hankesuunnitelmaa ei ole laadittu. Eri liikenneyhteysvaihtoehtojen ja –reittien ja -kustannusten kartoitus ja vertailu on puutteellista. Kustannusten nousun ja liikennemäärien vaihtelun vaikutusselvitys hankkeen kannattavuuteen puuttuu. Riskianalyysi taloudellisista ja yhteiskunnallisista kustannuksista puuttuu.

Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkastelu 2008:ssa (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2008:10) esitetty kannattavuuslaskelma on harhaanjohtava, sillä hyötykustannuslaskelmat olisi tullut laatia puhtaasti Kruunusiltojen osalta. Lisäksi raportista puuttuu lauttavaihtoehdon hyötykustannuslaskelma.

Aineettomat arvot kuten vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, luonnonympäristöön, meluun jne. ja niiden merkitys on sivuutettu päätöksenteossa kokonaan.

Liityntä Raide-Jokeriin on sivuutettu päätöksenteossa.

Hyvän hallinnon vaatimukset eivät ole toteutuneet hankkeen osalta.

Hankkeen todellisia tavoitteita ei ole tuotu esiin (Kruunusillat jatkuu Vartiosaareen ja edelleen Ramsinniemeen).

Lausunto täydennyksen johdosta

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yh-tyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valituksen täydennyksen johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valituksen täydennyksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein, kaupunginvaltuuston päätöksistä 4.11.2015 § 283 ja § 284 ilmenevin perustein sekä muiden valmisteluasiakirjoista ilmenevien seikkojen perusteella valituksen täydennyksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätökset eivät ole syntyneet maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätökset ovat muiltakin osin lain mukaiset. Lisäksi kaupunginhallitus viittaa kaavaselostukseen, jossa on MRL 55 §:n 3 momentin mukaan esitetty asemakaavan perusteet.

Kaupunginhallitus pyytää täydennyksen tutkimatta jättämistä siltä osin kuin se kohdistuu valtuuston päätöksen 4.11.2015 § 284 ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Lisäksi kaupunginhallitus pyytää täydennyksen tutkimatta jättämistä lausunnossaan (15.2.2016 § 153) esitetyin perustein siltä osin kuin ne kohdistuvat valtuuston päätökseen 4.11.2015 § 283 Kruunusiltojen liikennesuunnitelmasta.

Perusteet

Kruunusiltojen arvioidut käyttäjämäärät

Valittajien mielestä arvioidut käyttäjämäärät ovat epärealistiset sekä raitiotieyhteyden että kevyen liikenteen väylän osalta.

Maankäytön ja liikkumisen asiantuntijan Strafica Oy:n kaupungille laatiman liikenteen pitkän aikavälin kehittämismahdollisuuksien tarkastelun perusteella kaupunginhallitus toteaa, että tarkasteluskenaarion aikajänne on vuodessa 2050. Liikenne-ennusteessa Helsingissä on noin 792 000 asukasta ja 518 000 työpaikkaa. Liikenne-ennusteen taustalla oleva asukasmäärä on pääkaupunkiseudun osalta 1 452 000 (kasvu vuodesta 2012 noin 40 %) ja Helsingin seudun 14 kunnan osalta noin 2 097 000 asukasta (kasvu vuodesta 2012 noin 37 %). Laajasalon asukasmäärä vuonna 2050 ennustetilanteessa on noin 31 200 asukasta (kasvu vuodesta 2012 noin 14 800). Lisäksi Vartiosaareen on sijoitettu ennusteessa noin 4 000 asukasta. (Liikenteen pitkän aikajänteen kehittämismahdollisuuksia, Laajasalo-Herttoniemi -alueen tarkastelu, Osa B, Strafica Oy, 2013, s. 5) Kruunuvuorenrannan alueella on noin 11 000

asukasta ja noin 1 000 työpaikkaa vuonna 2035. (Laajasalon raideliikenteen vaihtoehdot, Ympäristövaikutusten arviointiselostus, YVA 2014, s. 9 ja 42) Tarkastelussa liikkumisen ja liikenteen ennusteet on tuotettu Helsingin työssäkäyntialueen (Uusimaa + Riihimäen seutu) kattavalla HSL:n liikennemallilla. (Strafica Oy, 2013, s. 5)

Reitin varrelle Kalasatamaan rakennetaan useita uusia asuinalueita (Kalasataman keskukseen, Sörnäistenniemeen, Verkkosaaren pohjois- ja eteläosiin, Sompasaareen, Nihtiin, Hanasaaren hiilivaraston alueelle ja Kyläsaareen) yhteensä noin 20 000 asukkaalle. Lisäksi näille alueille tulee kaupallisia ja julkisia palveluita. Rakentaminen kestää 2030–luvun puolelle. (YVA 2014, s. 41)

Kruunusillat tarjoaa lyhyemmän ja nopeamman yhteyden kantakaupungin ja koko Laajasalon välillä. Kruunuvuoren raitiotieyhteys puolittaa joukko- ja kevyen liikenteen matka-ajan Kruunuvuorenrannan ja Helsingin keskustan välillä. Joukko- ja kevytliikenne tarjoaa henkilöautoa nopeammat yhteydet Laajasalosta kantakaupunkiin. Nykyinen yhteys Kulosaaren kautta Helsingin keskustaan on kaksi kertaa pidempi. (YVA 2014, s. 44)

Kaupunginhallituksen lausunnossa hallinto-oikeudelle (15.2.2016 § 153) on todettu, että yleiskaavan laatimisen yhteydessä laaditun Liikennemalliennusteen (Strafica Oy, 2013, s. 14) perusteella siltaa käyttää vuoden 2050 syksyn aamuhuipputuntina noin 300 jalankulkijaa tai pyöräilijää, joista noin 90 % kulkee kantakaupungin suuntaan. Arkisin siltayhteyttä käyttää ennusteen mukaan noin 3 000 jalankulkijaa tai pyöräilijää. Kesäaikaan käyttäjämäärä on selvästi suurempi ja talviaikaan pienempi kuin ennusteessa, joka kuvaa lokakuun keskimääräistä arkipäivää.

Kaupunginhallitus pitää käyttäjämääriä arvioituihin asukaslukuihin ja työ-paikkamääriin suhteutettuna realistisina.

Hankkeen taloudelliset vaikutukset

Valittajien mukaan hankkeen taloudellisia vaikutuksia ei ole selvitetty, vaikka MRL 9 §:n 2 momentti edellyttää muiden vaikutusten selvittämistä, mikä sisältää myös taloudelliset vaikutukset. Vaikutusten arviointia ja selvitysten riittävyyden arviointia ei ole mahdollista tehdä, kun hankesuunnitelmaa ei ole laadittu. Eri liikenneyhteysvaihtoehtojen ja –reittien ja -kustannusten kartoitus ja vertailu on puutteellista. Kustannusten nousun ja liikennemäärien vaihtelun vaikutusselvitys hankkeen kannattavuuteen puuttuu. Riskianalyysi taloudellisista ja yhteiskunnallisista kustannuksista puuttuu.

Kaupunginhallitus viittaa valitusten johdosta antamansa lausunnon (15.2.2016 § 153) kohdassa ”Asemakaavamuutosta koskevat selvitykset”, erityisesti alaotsikoiden ”Hankkeen taloudellisuutta koskevat selvitykset” ja ”Eri liikennevaihtoehtojen selvittäminen” alla lausuttuun ja toistaa tässä yhteydessä vain sen, että kaavaselostuksen mukaan ”koko Kruunusillat-hankkeen toteuttamisesta laaditaan Kruunusillat-hankesuunnitelman yhteydessä erillinen kustannuslaskenta, joka tullaan esittelemään kaupunginvaltuustolle hankepäätösehdotuksen yhteydessä.” Asemakaava luo osaltaan edellytykset hankkeen toteuttamiselle, mutta valtuuston päätöksillä Kruunusiltojen liikennesuunnitelmasta ja Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavasta ei ole vielä päätetty siltojen rakentamisesta.

MRL:n 54 §:n säännöksessä asemakaavan sisältövaatimuksiin ei sisälly yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia. Pykälän mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. hyvälle elinympäristölle ja liikenteen järjestämiselle. MRL 5 § on tavoitesäännös, jonka perusteella muutoksenhaussa ei arvioida kaavan sisällön lainmukaisuutta. Asemakaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja MRL 9 §:n säännöksen vaikutusten selvittämisestä hankkeen taloudellisuutta koskien.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että asemakaava toteuttaa Helsingin kaupungin strategiaa, jonka mukaan kaupungin toiminnallista eheyttä vahvistetaan sekä rakentamalla uusia kaupunginosia että tiivistämällä nykyistä kaupunkirakennetta joukkoliikenneyhteyksien varteen. Kruunuvuorenrannan haluttavuus asuinalueena kasvaa huomattavasti, kun alueelle voidaan taata toimiva ja nopea joukkoliikenneyhteys sekä mahdollisimman suora pyöräily- ja jalankulkuyhteys kantakaupunkiin. Korkeasaaren eläintarhan saavutettavuus paranee huomattavasti, mikä antaa edellytyksiä kasvattaa kävijämääriä merkittävästi. Asemakaavalla on merkittävä vaikutus yhdyskuntarakenteeseen. (Asemakaavan selostus, s. 23)

Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkastelu 2008:n kannattavuuslaskelma

Valittajien mukaan Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkasteluraportin (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja, 2008:10, s. 27-31) peruslaskelmissa Sompasaaren ja Korkeasaaren siltayhteyden hyödyt ja kustannukset on vähennetty Laajasalon raideyhteyden kannattavuuslaskelmista. Herkkyystarkasteluna on laadittu laskelma, jossa em. siltayhteyksien hyödyt ja kustannukset on sisällytetty Laajasalon raideyhteyden kannattavuuslaskelmiin. Valittajat pitävät tällaista laskentamallia harhaanjohtavana. Kyse on erillisistä siltayhteyksistä, joten valittajat katsovat, että hyötykustannuslaskelmat olisi tullut laatia puhtaasti Kruunusillat hankkeen hyötyjen ja kustannus perusteella sisällyt-

tämättä tai vähentämättä niistä toisen erillisen siltahankkeen vaikutuksia.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2008 järjestelmävertailussa on tehty useita herkkyystarkasteluja eri laskenta- ja toteutusvaihtoehdoilla. Menettely on tavanomainen ja vakiintunut liikennehankkeiden vaikutustarkasteluissa, joissa on useita vaihtoehtoisia toteuttamistapoja. Sen aikaisiin suunnitelmiin perustuvat Yhtali-laskelmat antoivat päätöksentekijöille riittävästi tietoa eri vaihtoehtojen kannattavuudesta.

Lisäksi valittajat katsovat, että em. raportissa ei ole myöskään laskettu hyötykustannussuhdetta esimerkiksi lauttavaihtoehdon osalta lainkaan. Raportissa on lisäksi todettu, että ”hanke voi olla yhteiskuntataloudellisesti kannattava, vaikka hyötykustannussuhde olisikin alle yhden, mikäli rahamääräisen tarkastelun ulkopuolelle jää merkittäviä myönteisiä vaikutuksia”. Tällaisia myönteisiä vaikutuksia ovat mm. vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan, luonnonympäristöön, meluun jne. Nämä aineettomat arvot ja niiden merkitys on kuitenkin sivuutettu päätöksenteossa kokonaan.”

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2008 järjestelmävertailussa ei ollut mukana lauttavaihtoehtoa, jonka suunnitelma valmistui vasta vuonna 2011. Lauttavaihtoehdon vaikutuksia tarkasteltiin hankkeen YVA-vaiheessa. Yhteiskuntataloudellisessa laskelmasta (Yhtali) saatujen hyötyjen lisäksi joukkoliikennehankkeella voidaan arvioida olevan mm. myönteisiä kaupunkitaloudellisia vaikutuksia. Niitä on selvitetty myös Kruunusiltojen osalta.
Näitä kysymyksiä on käsitelty laajasti kaavaselostuksessa ja YVAssa.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, luonnonympäristöön, meluun ym. aineettomat arvot

Valittajien mukaan aineettomat arvot kuten vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan luonnonympäristöön, meluun jne. ja niiden merkitys on sivuutettu päätöksenteossa kokonaan.

Kaupunginhallitus viittaa hallinto-oikeudelle antamansa lausunnon (15.2.2016 § 153) kohdassa ”Havainnekuvat ja merelliseen luonnonmaisemaan liittyvien kulttuuri- ja maisemallisten arvojen selvittäminen” lausuttuun.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan selostuksessa on meluvaikutuksista todettu: ”Sillan tulevan liikenteen melua on arvioitu YVA-prosessin aikana. Tarkasteluajankohta on vuosi 2035 ja ajankohdan mukaiset ennustetut liikennemäärät. Mallinnuksessa otettiin huomioon kaikki ympäristön tunnistetut melulähteet. Melutilannetta on verrattu vuoden 2035 tilanteessa vaihtoehtoon, jossa Kruunuvuorenselän

ylittävää raitioliikenteen siltaa ei lainkaan toteutettaisi, nk. 0-vaihtoehto. Raitioliikenteen lähtömelutasot ovat pienehköjä. Asemakaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä raitioliikenteestä aiheutuvat melutasot kasvavat hieman Kalasataman eteläosissa ja Korkeasaaressa. Korkeasaaren kohdalla ohjearvot ylittävä vyöhyke ei ulotu saaren ulkoilualueille. 45 dB ylittävä vyöhyke laajenee hieman. Myös Mustikkamaan eteläosissa melutasot kasvavat hieman, mutta pysyvät alle 50 dB tasolla. Kruunuvuorensillan kohdalla meluvaikutukset ympäristöön ovat vähäisemmät, sillä silta on korkea ja sen rakenteet suojaavat raitioliikenteen melulta. Kruunuvuoren alueella melutasot kasvavat 0-vaihtoehtoon verrattuna selvimmin aivan sillan rantautumiskohdassa, jossa liikennemäärät ilman siltaa olisivat vähäiset. Korkeasaaren ja Palosaaren alueen jatkosuunnittelussa ja radan toteutussuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota riittävään raitioliikenteen melun ja runkoäänten torjuntaan myös eläintarhan mahdollisten erityistarpeiden kannalta. Melun torjunnan suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös radan lähimmät asuinrakennukset.” (Asemakaavan selostus, s. 21-22)

Liityntä Raide-Jokeriin

Valittajien mukaan liityntä Raide-Jokeriin on sivuutettu päätöksenteossa.

Vireillä olevan Helsingin uuden yleiskaavan valmistelun yhteydessä on selvitetty Raide-Jokerin jatkamista Roihupellosta Herttoniemeen ja edelleen Laajasaloon. Yleiskaavaehdotuksen kartassa ratavaraus on merkitty raitiotie- tai joukkoliikenteen runkoyhteytenä. Laajasalontiellä ratalinjaus liittyisi Kruunuvuorenranta-Yliskylä raitiorataan. Tarkempi intressivertailu tehdään hanketta koskevan päätöksenteon yhteydessä.

Kaupunginhallitus viittaa lausunnossaan (15.2.2016 § 153), kohdassa ”Hankkeen taloudellisuutta koskevat selvitykset” lausuttuun.

Hyvän hallinnon vaatimukset

Valittajien mukaan hyvän hallinnon vaatimukset eivät ole toteutuneet hankkeen osalta.

Kuntalain 90 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat hallinnon oikeusperiaatteet (yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate, luottamuksensuojaperiaate), joista on säädetty hallintolain (HL) 6 §:ssä sekä lisäksi palveluveriaate ja palvelun asian-mukaisuus (HL 7 §), neuvonta (HL 8 §), hyvän kielenkäytön vaatimus (HL 9 §) ja viranomaisten yhteistyö (HL 10 §).

Kaupunginhallitus katsoo, että hyvän hallinnon vaatimusten osalta kyseessä on uusi valitusperuste siltä osin kuin valituksen täydennyksessä on vedottu muihin kuin suhteellisuusperiaatteeseen, johon valittajat ovat vedonneet jo valituksessaan ja johon kaupunginhallitus on lausunnossaan (15.2.2016 § 153) vastannut.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen täydennyksen tutkimatta jättämistä siltä osin kuin täydennyksessä on esitetty uusia valituksen perusteita.

Hankkeen vaikutusten punninta suhteessa tuleviin kaupunkisuunnitteluratkaisuihin

Valittajien mielestä hankkeen ilmeisenä tavoitteena on ollut luoda julkisen ja kevyen liikenteen siltayhteys, joka sisältää Kruunusillat ja jatkuu tämän jälkeen Vartiosaaren kautta Vuosaaren Ramsinniemeen. Valittajat viittaavat näiltä osin mm. uuteen yleiskaavaan, jossa linjaus on nostettu esille. Tämä olisi pitänyt tuoda avoimesti esille osana päätöksenteon valmistelua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kruunusillat-hankkeen tavoitteena on järjestää kasvavalle Laajasalolle sujuva, kilpailukykyinen ja viihtyisä joukkoliikenneyhteys (Asemakaavan selostus, s. 8) sekä kytkeä alue joukkoliikenteen runkoyhteydellä seudun joukkoliikennejärjestelmään.

Vireillä olevan uuden yleiskaavan laadinnassa Laajasalon joukkoliikenneyhteys on otettu huomioon yhtenä osana joukkoliikenteen suunnittelua. Yleiskaavan joukkoliikennejärjestelmän perustana on laajeneva raideliikenneverkko nopeine runkoyhteyksineen. Laajasalon joukkoliikenneyhteys on osa yleiskaavakartalla esitettyä raideliikenteen runkoverkkoa. Yleiskaavan valmistelussa on lisäksi varauduttu yhteyden jatkamiseen Vartiosaaren ja Santahaminan suuntaan.

Yleiskaavan valmistelun aikana on järjestetty laajaa vuorovaikutusta osallisten kanssa. Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto on ollut esillä 7.1.–27.2.2015 ja siitä on järjestetty useita keskustelutilaisuuksia. Luonnoksesta on lisäksi pyydetty hallintokuntien ja viranomaisten lausunnot.

Kaavaluonnos ja yleiskaavan valmistelun keskeiset periaatteet on lisäksi esitelty kaupunginvaltuustolle 5.5.2015, jolloin valtuusto on käynyt lähetekeskustelun yleiskaavan jatkovalmistelun pohjaksi.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty raitiotieyhteys keskustasta Laajasaloon raitiotien yleissuunnitelmassa esitetyn reitin mukaisesti osana joukkoliikenteen runkoverkkoa. Lausuntojen ja muistutusten pohjalta tarkistettu yleiskaavaehdotus on tarkoitus saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2016.

Kaupunginhallitus katsoo, että Kruunusillat –hankkeen suhde tuleviin kaupunkisuunnitteluratkaisuihin on tuotu riittävästi esille osana päätöksenteon valmistelua.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden toteuttaminen ei edellytä Vartiosaaren rakentamista. Kaupunginvaltuusto tulee päättämään Vartiosaaren osayleiskaavan sisällöstä erikseen.

Valituksen täydennyksessä ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 9 §:n, 54 §:n ja 57 §:n tai muitakaan säännöksiä.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksen täydennyksessä ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n asettamat sisältövaatimukset ja perustuu MRL 9 §:n edellyttämiin kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei siten ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä, viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunginkanslia Oikeuspalvelut 4.2.2016

Lisätiedot

Taina Lehtinen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36552
taina.lehtinen(a)hel.fi

4
Valtuutettu Jessica Karhun aloite homekoiran käytöstä kosteusvaurioisten koulujen korjauksissa

Pöydälle 09.01.2017

HEL 2016-005627 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää katsoa valtuutettu Jessica Karhun aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jessica Karhu ja kahdeksan muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki tutkisi mahdollisuutta käyttää homekoiria kosteusvaurioisten koulujen korjausten yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen tulee antaa vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa kiinteistölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että homekoirat tunnistavat yleensä vain ne mikrobilajit, joiden tunnistamiseen ne on koulutettu. Homekoira havaitsee hajun vuotoreitin, mutta ei sen lähdettä. Homekoira havaitsee myös hyvin pienet, käytännössä merkityksettömät pitoisuudet, ja kaikki homekoiran merkitsemät kohdat tuleekin varmistaa kuntotutkimusmenetelmillä.

Homekoirat eivät pysty aistimaan kaikkia vaurioita. Esimerkiksi ne eivät kaikissa tapauksissa ole havainneet vaurioita yläpohjissa, joista on kuitenkin löytynyt pahoja vaurioita rakenteita purettaessa. Jos homekoiraa ei ole koulutettu lahottajasienille, koira ei merkitse sen hajua. Koirien käyttöön liittyykin aina epävarmuutta, sillä koira ei esimerkiksi havaitse vaurioita, jos rakenteesta ei ole ilmavirtausta. Homekoirien tutkittua rakennuksen, joudutaankin se aina tutkimaan toistamiseen.

Eduskunnan puhemiehelle osoitetun, homekoirien laajamittaisempaa hyödyntämistä koskevan kirjallisen kysymyksen (KK 476/2013 vp) vastauksessa todetaan, että homekoirien käyttöön liittyy niin paljon epävarmuustekijöitä, että niiden käyttöä ei voida määritellä terveydensuojelulain mukaiseksi viralliseksi menetelmäksi kosteus- ja homevaurioiden selvittämisessä. Valtioneuvoston vuonna 2009 käynnistämissä Kosteus- ja hometalkoissa on laadittu homekoirien ohjaajille ja palvelujen tilaajille tarkoitettuja ohjeita, jotka selkeyttävät ja yhdenmukaistavat ho-

mekoiratoimintaa, mutta alan tarkempi sertifiointijärjestelmä on kuitenkin tarpeellinen.

Lopuksi esittelijä toteaa, että kiinteistöviraston tilakeskus on kokeillut homekoirien käyttöä. Koirien löydökset ovat olleet hyviä, kun vauriot ovat olleet seinärakenteissa, lattiarakenteissa ja betonirakenteiden sisällä. Homekoirien laajaa ja systemaattista käyttöä haittaa kuitenkin, että koira voi tutkia ainoastaan rajallisen ajan ja alueen. Homekoiratutkimus soveltuukin huonosti isoihin kiinteistöihin. Kouluissa ja vastaavissa suurissa kiinteistöissä homekoira voi toimia sisäilma-asiantuntijan apuna vain poikkeustapauksissa. Lisäksi homekoirilla ei tällä hetkellä ole virallista asemaa eikä homekoirayrittäjille ole olemassa testejä tai pätevyysvaatimuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Karhu Jessica, valtuustoaloite Kvsto 11.5.2016 asia 17

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Aloitteen tekijä	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Esitysteksti

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.01.2017 § 24

HEL 2016-005627 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

09.01.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Oskalan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 30.06.2016 § 302

HEL 2016-005627 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Jessica Karhun valtuustoaloitteesta, joka koskee homekoiran käyttöä kosteusvaurioisten koulujen korjauksissa, seuraavan lausunnon:

Tällä hetkellä homekoirilla ei ole mitään virallista asemaa eikä homekoirayrittäjille minkäänlaisia testejä tai pätevyysvaatimuksia. Yleisesti homekoirat tunnistavat vain ne mikrobilajit, joiden tunnistamiseen ne on koulutettu. Homekoira havaitsee hajun vuotoreitin, ei lähdettä. Homekoira havaitsee myös hyvin pienet käytännössä merkityksettömät pitoisuudet. Kaikki homekoiran merkitsemät kohdat tulee varmistaa kuntotutkimusmenetelmillä.

Kiinteistöviraston tilakeskus on kokeillut homekoirien käyttöä ja antanut homekoirien koulutuskäyttöön vaurioituneita kiinteistöjä.

Koirien löydökset ovat olleet hyviä, kun vauriot ovat olleet seinärakenteissa, lattiarakenteissa ja betonirakenteiden sisässä. Koirien havaitsemat vauriot eivät ole olleet näkyviä päällepäin, vaan ne ovat paljastuneet vasta rakenteiden purkamisen yhteydessä.

Homekoirat eivät pysty aistimaan kaikkia vaurioita. Homekoirat eivät ole kaikissa tapauksissa havainneet vaurioita yläpohjissa, joista on kuitenkin löytynyt pahoja vaurioita rakenteita purettaessa. Esimerkiksi, jos homekoiraa ei ole koulutettu lahottajasienille, koira ei merkitse sen hajua.

Homekoirien tutkimukseen pitää kuulua aina lisätutkimukset, minkä johdosta rakennus joudutaan tutkimaan kahteen kertaan.

Homekoira voi tutkia ainoastaan rajallisen ajan ja alueen, minkä takia homekoiratutkimus soveltuu huonosti isoihin kiinteistöihin. Kiinteistöviraston tilakeskuksen kiinteistöissä homekoira voi toimia sisäilma-asiantuntijan apuna vain poikkeustapauksessa.

Kosteus- ja homevaurioituneen rakennuksen kuntotutkimus

Kosteusvaurioituneen rakennuksen korjaaminen ja tutkiminen edellyttää rakennusteknistä tietoa ja laajapohjaista rakennusfysiikan hallintaa. Rakennuksen vaurioiden tutkimisessa ja korjauksessa tulee käyttää asiantuntijoita, joilla on riittävä kokemus tehtävästä. Ennen korjausta vaurioiden syyt tulee saada selville kattavasti, minkä perusteella päätetään korjauksen laajuudesta, suunnitellaan rakenteiden korjaus ja valitaan korjausmenetelmä. (RT 80-10712, KH 92-00278)

Rakenteet ja niiden korjaukset tulee suunnitella niin, että rakenteet ovat kosteusteknisesti toimivia ja kestävät luotettavasti suunnitellun käyttöiän. Ratkaisuissa tulisi pyrkiä myös siihen, että satunnaiset kosteusvauriot eivät aiheuta rakenteen kastumista laajasti eivätkä aiheuta laajoja vaurioita. Korjauksen yhteydessä varmistetaan ilmanvaihdon toimivuus ja sen mahdolliset vaikutukset rakenteille. (RT 80-10712, KH 92-00278)

Kuntotutkimus on rakennuksen, rakennusosien, järjestelmien tai laitteiden korjaus- tai perusparannussuunnittelua varten tehtävä tutkimus. Kuntotutkimus tehdään myös yksittäisissä kosteusvauriotapauksissa. Kuntoa ja teknistä toimivuutta tutkitaan silmämääräisesti ja tarpeen mukaan mittauksin ja laboratoriotutkimuksin sekä tarvittaessa avaamalla rakenteita. Tutkimusten perusteella esitetään korjaustapaehdotuksia. Tutkimusta hyödynnetään korjaussuunnitelmaa laadittaessa. Myös kiinteistön omistaja voi hyödyntää tuloksia korjaustavan valinnassa. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 166 §:n mukaan ennen korjauskehotuksen antamista rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen omistajan esittämään rakennusta koskevan kuntotutkimuksen, jotta terveellisyyden tai turvallisuuden kannalta ilmeisen välttämättömät korjaustoimenpiteet voidaan selvittää. (www.ymparisto.fi)

Kuntoarvio on silmämääräisesti ja ainetta rikkomattomin menetelmin tehty selvitys rakennuksen tai tiettyjen rakennusosien merkittävimmistä korjaustarpeista. Selvityksestä saadaan tietoa kunnossapitosuunnittelua varten sekä tietoa lisätutkimusten tarpeesta. (RT 80-10712, KH 92-00278)

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Jari Pere, projektinjohtaja, puhelin: 310 31803
jari.pere(a)hel.fi

5
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

rakennuslautakunta	10.1.2017
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	9.1., 11. - 13.1.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

1
Eron myöntäminen sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelujen osastopäällikölle

HEL 2016-011880 T 01 01 04 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää eron sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikkö Riitta Simoilalle hakemuksensa mukaisesti 1.5.2017 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päättää määrätä talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön avoimeen virkaan sitä haettavaksi julistamatta ajalle 1.5.2017 - 31.5.2017 osastopäällikön vuosilomasijaisuutta hoitaneen osastopäällikön 1. sijaisen palvelupäällikkö Ann-Marie Turtiaisen 7461,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 17.9.2012 § 1036 ottaa organisaatioasiantuntija, kehittämisjohtaja, terveydenhuollon tohtori Riitta Simoilan sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön virkaan 1.1.2013 lukien 7 300 euron suuruisen kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin. Riitta Simoila on 17.10.2016 hakenut eroa sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön virasta 1.5.2017 lukien siirtyäkseen vanhuuseläkkeelle. Sosiaali- ja terveysviraston va. virastopäällikkö on 31.10.2016 puoltanut erohakemusta.

Hallintosäännön 16 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan viraston tai laitoksen päällikkö taikka hänen määräämänsä viranhaltija myöntää alaiselleen viranhaltijalle vuosiloman ja ottaa vuosilomasijaisen. Sosiaali- ja terveysviraston va. virastopäällikkö on myöntänyt osastopäällikkö Simoilalle vuosiloman ajalle 19.12.2016−30.4.2017. Vuosiloman aikana osastopäällikön tehtävät hoidetaan sijaisuusjärjestelyin virastopäällikön päätöksen mukaisesti. Vuosilomasijaisena toimii osastopäällikön 1. sijainen palvelupäällikkö Ann-Marie Turtiainen vakanssin tämän hetkisen 7 461,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön 20 §:n mukaan osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa. Hallintosäännön 15 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoi-

tajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Osastopäällikön viran ollessa avoin 1.5.2017−31.5.2017 sosiaali- ja terveyslautakunta esitti päätöksessään 22.11.2016 § 288 kaupunginhallitukselle, että avoimeen osastopäällikön virkaan otetaan määräajaksi osastopäällikön vuosilomasijaisuutta hoitanut palvelupäällikkö Ann-Marie Turtiainen vakanssin tämän hetkisen 7 461,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan viran julkisesta hakumenettelystä voidaan poiketa muun muassa kun kysymyksessä on avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

Kaupunginhallitus on 21.3.2016 johtamisjärjestelmän uudistusta koskevassa täytäntöönpanopäätöksessä linjannut, ettei vapautuvia virasto- ja osastopäälliköiden virkoja täytetä toistaiseksi, vaan ne hoidetaan määräaikaisjärjestelyin.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.6.2016, 196 § hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat 1.6.2017 lukien. Hyväksytyn hallintosäännön 4 luvun 9 §:n mukaan jokaisella toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialajohtajan alaisuudessa toimialan hallinto. Toimialan hallinto huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista. Sosiaali- ja terveysviraston nykyiset kolme hallinnon osastoa yhdistyvät toimialan hallinnoksi 1.6.2017 lukien.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön virasta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Päätöksessä mainitut	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysvirasto
Taloushallintopalvelut -liikelaitos
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.11.2016 § 288

HEL 2016-011880 T 01 01 04 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti, että kaupunginhallitus myöntää eron sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikkö Riitta Simoilalle hakemuksensa mukaisesti 1.5.2017 lukien.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta esitti, että kaupunginhallitus määrää talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön avoimeen virkaan sitä haettavaksi julistamatta ajalle 1.5.2017−31.5.2017 osastopäällikön vuosilomasijaisuutta hoitaneen osastopäällikön 1. sijaisen palvelupäällikkö Ann-Marie Turtiaisen 7 461,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Piilola, lakimies, puhelin: 310 46496
merja.piilola(a)hel.fi

2
Muutos rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan kokoonpanossa

HEL 2015-000006 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää pyynnöstä eron Pekka Morrille rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan jäsenyydestä ja valita hänen tilalleen kanslianeuvos, varatuomari Kari T. Ahosen neuvottelukunnan jäseneksi toimikaudeksi, joka päättyy kaupunginhallituksen toimikauden päättyessä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 9.2.2015 § 161 asettaa toimikaudekseen rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan ja valita siihen mm. Pekka Morrin rintamaveteraanijärjestöjä edustavaksi jäseneksi. Morri on 4.1.2017 pyytänyt eroa neuvottelukunnan jäsenyydestä (liite 1) .

Rintamaveteraaniliiton Helsingin Piiri ry esittää (5.1.2017), että kanslianeuvos, varatuomari Kari T. Ahonen nimettäisiin Pekka Morrin tilalle rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan jäseneksi (liite 2).

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1	Eroilmoitus 4.1.2017
2	Rintamaveteraaniliiton Helsingin piiri ry, nimeämispyyntö 5.1.2017

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Päätöksessä mainitut	Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Rintamaveteraaniliiton Helsingin Piiri ry	Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-

	hallitus
Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunta	Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.12.2016 § 1165

HEL 2015-000006 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti valita palvelupäällikkö Merja Liskin kiinteistövirastoa edustavaksi jäseneksi rintamaveteraaniasiain neuvottelukuntaan Matti Pitkäsen tilalle toimikaudeksi, joka päättyy kaupunginhallituksen toimikauden päättyessä.

09.02.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

3
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta
- ensimmäinen jaosto 12.1.2017

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano